

Tænk

TIL NEMANDA

Þessi bók er eign skólans þíns og þú hefur hana að láni. Bækur eru dýrar og því mikilvægt að farið sé vel með þær. Gættu þess vel að skrifa ekki í þessa bók.

Skóli		Bók nr.		
		Tekin í notkun		
Nemandi/bekkur	Útlán: dags.	Ástand	Skil: dags.	Ástand

- 1) Nafn nemanda skal greinilega skrifað í línurnar hér að ofan.
- 2) Ástandi bókar við útlán og skil skal lýst þannig:
N: ný bók, G: gott, S: sæmilegt, L: lélegt.

Tænk

ISBN 978-9979-0-1257-3

© 2007 Ásdís Lovísa Grétarsdóttir og Erna Jessen

© 2007 teikningar: Pórey Mjallhvít

Ritstjóri: Ellen Klara Eyjólfsdóttir

Yfirllestur og ráðgjöf: Astrid Juul Poulsen,
Erla Benediktsdóttir, Brimrún Höskuldsdóttir,
Birna Dís Björnsdóttir

1. útgáfa 2007

2. útgáfa 2008

önnur prentun 2009

þriðja prentun 2011

Námshagnastofnun

Kópavogi

Hönnun og umbrot: Námsgagnastofnun

Prentun: Litróf – Hagprent ehf.

Nemendamyndir: Þórunn Traustadóttir

Tænk

Rend og hop med din krop

Min krop A	4
Min krop B	5
Mine plusser og minusser	6
Din mening er vigtig	7
Fire unge mennesker	8
Han kan dø af grin	10
Rød i hovedet – og hvad så?	11
Vidste du?	12
Man skal have 6 stykker om dagen	13
Børn og unge drikker for meget sodavand	14
Vand er godt for velværet	15
Sov længe – én gang om ugen	16
Test dig selv! – Er du sund nok?	17

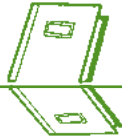
Dig, mig og vi to

Familien	18
At have søskende	19
Nanna har 13 søskende – første del	20
Nanna har 13 søskende – anden del	21
Forældre	22
Brevkassen	24
Venner	26
Vi er venner for livet!	26
Vi snakker da også	28
Gode klassekammerater betyder mest	29
Forskellige klasser	29

Hjemmet

Boliger	30
Sådan bor jeg – Tobias 13 år, første del	31
Sådan bor jeg – Tobias 13 år, anden del	32
Mit hjem – Anette 14 år, første del	33
Mit hjem – Anette 14 år, anden del	34
Vores hjem i fremtiden	36
Toilet med dufte og lyde	38
Robotter i hjemmet	38
Hvad er dit yndlingsmøbel?	39

Konfirmation		Mettes konfirmation ..... 40 Mettes tale ..... 41 Hjælp, jeg skal konfirmeres ..... 42 Blå mandag ..... 44 Den perfekte dag ..... 44 Lidt om konfirmation 46
Fritid		Keder du dig? ..... 48 God til at tegne ..... 49 Hårdt arbejde ..... 50 Et supertalent ..... 51 Lommepege og fritidsjob ..... 52 Min yndlingssport ..... 53 En brækket næse ..... 56 Sport – for og imod ..... 57 Lidt af hvert ..... 58 En historieroulette ..... 59 Hej allesammen 60
Mystik		Har du oplevet noget mystisk? ..... 62 Bange for mørket ..... 63 Spøgelse ..... 64 De dødes ånder går igen ..... 65 Fingeren ..... 66 Er du let at skræmme? – Test dig selv ..... 67 Søhyre med egen fanklub ..... 68 Den afskyelige snemand ..... 69 X – rimer på heks ..... 70 Fantasiens drager ..... 70 Der var engang ... . 71 Er vi alene? ..... 72 Jesper mødte en ufo ..... 73 En historieroulette 75
Noveller		Novelle 1 – Den legetøjsløse stakkel ..... 76 Novelle 2 – Et bord er et bord ..... 79 Novelle 3 – Konfirmationen ..... 82 Kilder/Heimildaskrá ..... 85 Merkingar 86

Min krop A

Øjet

Øjet har de mest aktive muskler i kroppen. De bevæger sig 100.000 gange om dagen.

Hjertet

Dit hjerte er ikke hjerteformet, det er som en boble. Det er ligeså stort som din **knyttede** hånd.

Neglen

Neglene består mest af døde celler. Derfor gør det ikke ondt når man klipper dem. De kan også vokse lidt efter at man er død.

Skelettet

Dine **knogler** danner **skelettet**, der udgør ca. 25% af din vægt.

Håret

Håret vokser ca. én cm om måneden. Det er ret normalt at tabe omkring 50 hår om dagen. Hvis du taber flere, er du nok ved at blive **skaldet**.

Huden

Hvis du **fjernede** en voksens hud, ville den fylde 2 m². Et barns hud fylder omkring 1,5 m². Huden er kroppens tungeste organ og vejer 2,5–4,5 kg **afhængig af** din størrelse.

Enden

Den største muskel i kroppen sidder i enden og kaldes for sædemuskel. Den er heldigvis blød og god at sidde på.

Lugten og smagen

Smag og lugt arbejder sammen for at hjælpe dig med at nyde din **livret**. Når du spiser dine **pomfritter** og tænker "de smager godt," så lugter du dem faktisk. Hvis du ikke kunne lugte dem, ville de måske smage af pap.

Du har 5 sanser. Du kan

høre – se – smage – lugte – føle

knyttet: lukket fast
en knogle: et ben
skaldet: uden hår på hovedet
fjerne: tage væk
afhængig af: alt efter
et skelet: kroppens knogler
en livret: yndlingsmad
pomfritter: dybstegte kartofler

Min krop B

Tungen

Tungen er den eneste muskel på et menneskes krop der kun sidder fast i den ene ende. Tungen er også kroppens stærkeste muskel.

Øret

Hvis du bruger hovedtelefoner i mere end én time, så vil du **forøge** antallet af bakterier i dine ører 700 gange.

Ryggen

Rygraden holder din krop oprejst. En brækket knogle **reparerer** sig selv, hvis det brækkede ben er på rette plads.

Hjertet

Når du nyser, så stopper dit hjerte i en **brøkdæl** af et sekund.

Foden

I foden findes der 26–28 led. Hver tå har tre led, undtagen storetåen som kun har to. På hælen findes kroppens tykkeste hud.

Bumser

Bumser er helt normale. De kommer ikke fordi man ikke vasker sig ordentligt. De kommer fordi kroppens hormoner bliver anderledes under **puberteten**.

* Over 50% af dem, der læste dette prøvede at slikke på sin albue.

Næsen

Hvis du **nyser** meget **kraftigt**, kan du brække et ribben.

Tungen

Ligesom fingeraftryk, så er menneskers tungeaftryk også forskellige.

Albuen

Det er umuligt at slikke på sin egen albue. *

Maven

Maven rummer omkring 1,5 liter og kan holde på maden i fire timer efter man har spist.

Låret

Hvis man tager alle **minerale** ud af lårbenet, kan man binde en knude på det.

Prutter og luft

Midt i **madkøen** taber man gafflen, og når man bøjer sig ned, kommer man til at prutte. Pinligt! Men luft i maven er noget alle har. Hver dag går der masser af luft gennem kroppen når man spiser og drikker. Og så kommer man altså til at prutte og bøvse.

forøge: gøre flere

reparere: lave noget som er i stykker

en brøkdæl: lille del

en pubertet: overgang fra barn til voksen

nyse: at puste luft voldsomt og ufrivilligt ud af næsen

kraftig: meget

minerale: grundstoffer som fx salt

en kø: folk der står i en række og venter

Mine plusser og minusser

Nogle drenge og piger er blevet spurgt om hvad de synes om deres udseende. Svarene viser at de alle har noget de er glade for, men at der også er noget de gerne ville have **ændret**, hvis det var muligt.

David, 14 år

Jeg er glad for min krop, den er okay. Jeg kan spise alt uden at blive tyk, og det er jo fint. Men jeg synes at min næse er for stor.

Marie Louise, 13 år

Jeg ville gerne have en navlepiercing, men så skal jeg lige **tabe mig** først, for min mave er for stor. Jeg vil også gerne have en mere perfekt krop, hvem vil ikke det?

Jeg er glad for mine tænder. De er pæne og hvide, og mit hår er også okay.

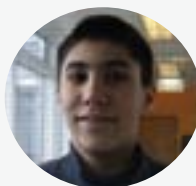
Hannah, 13 år

Jeg går mest op i mit hår, men jeg vil da også gerne være smart i tøjet, og det synes jeg at jeg er. Jeg er stort set tilfreds med mig selv, men **engang imellem** er jeg træt af at gå med briller. Men det er mest fordi det er upraktisk.

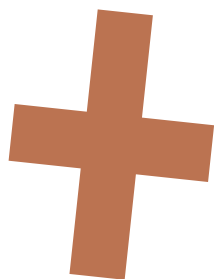
Liv, 14 år

Jeg tror de fleste piger tænker meget over, hvordan de ser ud. Man vil jo gerne være pæn. Jeg bruger meget makeup fordi så synes jeg at jeg bliver pænere. Jeg synes selv at jeg har pænt hår. Min næse er for stor, og jeg ville gerne have store flotte brune øjne i stedet for de kedelige grå øjne jeg har. Men det kan man vist ikke lave om på.

Kristian, 14 år

Jeg tænker over hvordan mit hår sidder. Det går jeg meget op i. Mit hår er lidt for tyndt og bliver hurtigt fedtet. Men jeg synes jeg er okay. Jeg går også til sport, og jeg synes at det er pænt at være veltrænet.

ændre: lave om
engang i mellem: af og til
tabe mig: gå ned i vægt

Din mening er vigtig

I Norden **tillader** vi ikke alt for store forskelle. Vi vil ikke have at nogen skal have det meget værre end andre og det er selvfølgelig godt. Men vi kan også blive **misundelige** hvis nogen har det meget bedre end os. Det er ikke godt at være misundelig. Både den misundelige og sommetider også den som andre er misundelige på, får det dårligt.

Folk er forskellige. Sådan er det bare. Det gælder om stort set alt i livet: familien, vores hjem, hvordan vi ser ud, **osv.** Lad være med at se verden i enten sort eller hvidt. Lad være med at dele verden op i godt og ondt. Tænk **anderledes**.

Plusserne ved at være høj

- Man bliver lagt mærke til.
- Man er eftertragtet i basketball og volleyball.
- Man kan bedre se i biografen og til koncerter.
- Man kan nå op til de øverste hylder.

Plusserne ved at være middelhøj

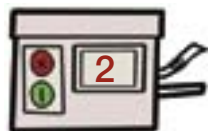
- Det er nemt at finde tøj og sko der passer.
- Det er nemt at komme ind i en bil.
- Man kan bedre se folk i øjnene når man snakker med dem.
- Man får hverken ondt i ryggen eller nakken når man vasker op.

Plusserne ved at være lille

- Der er plads nok i busser og fly.
- Tøj og sko fylder mindre i **kufferten**.
- Der er **ingen fare for** at dine tæer stikker ud under dynen.
- Man kan ligge og flyde i badekarret.

Hvilke plusser og minusser har du?
Skriv 5 plusser og 3 minusser ved dig selv!

tillader: giver lov til
misundelig: jaloux
osv: og så videre
anderledes: på en anden måde
en kuffert: rejsetaske
en taske som man kan rejse med.
ingen fare for: du behøver ikke være bange for

Fire unge mennesker

Thomas

Han siger ikke ret meget når han er sammen med andre. Han ved ikke rigtig hvad han skal sige. Han kan godt lide at være alene eller sammen med sin bror som er ét år ældre. Han er ret høj af sin alder, mørkhåret, fregnet og med blå øjne. Han kan bedst lide at være **karseklippet** om sommeren, men det laver hans forældre altid ballade over. De siger at han ligner en kiwi. Han svømmer fem gange om ugen, to timer ad gangen, og det kan han godt lide. Han kan ikke lide at spille fodbold, og det forstår hans far ikke. Han kan godt lide at gå ude i naturen om sommeren. Han tager nogen gange på fisketure sammen med sin bror. Hans store drøm er at blive **landmand**. Dengang han var lille, var han tit på landet hos sin moster som har en stor **gård**. Det var han rigtig glad for.

Lea

Hun er middelhøj og lidt buttet. Hun kunne godt tænke sig at vokse lidt mere fordi hun er den mindste af veninderne. Hendes hår er langt, mørkeblondt og hun kan bedst lide at have det i hestehale. Hun bruger ikke ret meget makeup. Hun har store blågrønne øjne. Hun er altid glad og går i mange glade farver. Hun elsker skæg og ballade og er god til at finde på alt muligt med veninderne. Men hun hader lektier. Hun snakker meget i telefon, og hun elsker sin **mobil**, men det gør hendes mor ikke. Hun går til håndbold, og nu står hun på mål. En dag kunne hun godt tænke sig at blive lærer eller noget med mennesker.

karseklippet: kort strithår
en landmand: bondegård
en gård: bondegård
en mobil: mobiltelefon,
en lille telefon, som du
kan bære rundt på

Louise

Hun er høj, slank og har halvlangt, glat, lyst hår. Hun har brune øjne og bruger briller. Hun har en god veninde. De har kendt hinanden siden de var små. De fleste siger at hun er den alvorlige type, men hun siger selv at hun er glad og tilfreds. Hun hader at rydde op. Hun interesserer sig for at synge, tegne og male. Hun kan også godt lide at **fotografere** og er ret god til det. Hun går til sang og håber at hun bliver sanger en dag. Ellers er hendes store interesse tøj. Hun siger selv at hendes tøjstil er lidt flippet. "Jeg kan bedst lide min egen stil. Det er lidt kedeligt med et par cowboybukser og en eller anden **almindelig** bluse."

Morten

Han er ikke ret høj og lidt kraftig. Han har tykt rødt hår. Han synes at hans hår er irriterende fordi det vokser alt for meget og han hele tiden skal klippes. Hans venner kan godt lide ham fordi han altid er glad, griner hele tiden og har nemt ved at få andre til at grine. Hans drøm er at blive kok. Han laver tit mad hjemme, og han er ret god til det, men han er ikke glad for at rydde op efter sig i køkkenet. Om sommeren er han mest sammen med sine venner, nede ved stranden, når vejret er godt. Der bader de og spiller strandvolley. Om vinteren går fritiden mest med at spille computer enten alene eller med vennerne. Han elsker at hygge sig foran fjernsynet med popcorn og cola og se en spændende film.

KIG LIGE HER!

PENNEVEN SØGES!

Du søger efter en penneven.
Når man søger en penneven, skal man fortælle lidt om sig selv.
Hvordan ser du ud?
Hvilken type er du?
Hvilke interesser har du?
Husk også at fortælle hvilken type penneven du ønsker at få.
Skriv mindst 50 ord

Hej med dig!
Jeg er en pige på 13 år, som virkelig godt kunne tænke mig en penneven/veninde. Helst i alderen 13-15 år.

Mine interesser er: Fodbold, dyr, shoppe, god musik og måske dig!
Hvis du vil vide lidt mere om mig, så skriv lidt om dig selv og dine interesser.

Kæmpe knus og mega kram
Emma ... !

Du kan være 100% sikker på at få svar.

Mail: Em-knuds@e-mail.dk

fotografere: tage billeder
almindelig: som de fleste

Han kan dø af grin

16 årige Frank var en meget **lattermild** dreng. Indtil han **ramlede ind** i en dør og blev ramt af en underlig sygdom.

Frank er født med sans for humor og det er **tragedien** i hans liv. Hver gang den 16 årige dreng oplever en sjov situation eller hører en **vittighed** der får ham til at smile, har han kun ét at gøre: At flygte så langt væk som muligt.

Hvis han bliver alt for glad, kan det jo nemt ske at han begynder at le, og det vil bestemt ikke være nogen **spøg**. Frank risikerer, rent bogstaveligt, at dø af grin. Indtil han var ti år, var han en fuldkommen normal dreng. Måske bortset fra at han var mere lattermild end de fleste. Så kom han ud for et uheld som ingen troede at var alvorligt. "Jeg lukkede en dør lidt for **brat** op. Derved kom jeg til at slå min albue, og samtidig faldt jeg om på gulvet og hamrede mit hoved i gulvet. Jeg glemte hurtig **episoden**, og satte den slet ikke i forbindelse med at jeg begyndte at falde om i dybe, smertefulde kramper hver gang jeg kom til at grine." Franks mor tog sønnen med til lægen som fandt ud af at han led af en **uhelbredelig** sygdom. Frank fik at vide at det nærmest er forbudt

at grine. "Jeg ved ikke om jeg nogen sinde vænner mig til det, siger Frank. Jeg elsker humor og håber hele tiden det bliver bedre." Når han ser noget sjovt fx i fjernsynet, sidder han

på gulvet med en pude i skødet og venter på at han får kramper. Han får dem hver eneste gang og det gør rigtig ondt. Men han kan ikke lade være. "Skal det være, så vil jeg hellere dø af grin end vide at jeg skal leve resten af mit liv med et stenansigt."

lattermild: griner ofte
ramle ind i: gå ind i
en tragedie: noget sørgeligt
en vittighed: en sjov historie
en spøg: sjov
brat: pludselig
en episode: det der skete
uhelbredelig: kan ikke læges

Her ser I Ida. Rundt om hende står der et mylder af ord og sætninger. De fortæller alle sammen noget om Ida. Det kalder man idémylder. Skriv en historie om dig selv. Begynd med et idémylder.

Rød i hovedet – og hvad så?

Alexander er 14 år gammel. Han bliver ubeskrivelig rød i hovedet når han taler med pigerne. Både dem han kender og dem han ikke kender. Det er superpinligt når den røde farve begynder at vise sig på halsen og brede sig op i ansigtet. Derfor spurgte Alexander Brevkassen om hjælp.

Alexanders hjælp kom fra Jan Gintberg. Jan er komiker og har ud over en masse standup-shows og tv-programmer **lagt** dansk **stemme til** æslet i Shrek. Jan kender problemet godt, for han blev selv tit rød i hovedet som ung.

Jan gav Alexander to råd

1. Forestil dig at pigen er en tegneseriefigur

Lige inden du går hen til pigen, kan du **forestille dig** at pigen fx er en **smølf**. Når du allermest tror på at hun i virkeligheden er blå med hvide bukser og hvid hue, så går du hen til hende og snakker med hende. Det er næsten umuligt at føle sig pinlig sammen med en smølf. De ser **trods alt** mere **åndssvage** ud end dig.

2. Bind dine sko

Hvis det første råd ikke virker, og du mærker midt i samtalen at den røde farve **bevæger sig** op ad halsen, så bind dine **snørrebånd**. **Buk** dig ned, bind dem og ret dig op igen. Alle bliver jo røde i ansigtet, når de binder sko, så er det slet ikke så pinligt.

Skriv et svarbrev til "den ulykkelige" og giv ham/hende nogle gode råd.

KIG LIGE HER!

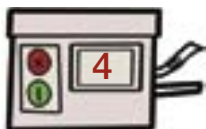
Kære brevkasse.

Jeg har et stort problem, nemlig at jeg lugter af armsved. Jeg går i bad én gang om ugen, men jeg lugter alligevel.

Hvad kan jeg gøre?

Hilsen
"den ulykkelige".

lægge stemme til: tale for
forestille sig: tænke sig
smølf: strumpur
trods alt: alligevel
åndssvag: dum
bevæge sig: flytte sig
et snørrebånd: bånd i sko
bukke: bøje

Vidste du?

– at man spiser mere slik når man selv kan fylde slikposen med sine favoritter. Derfor er det en god forretning for butikkerne at sælge slik i løs vægt.

– at mange skoleelever springer frokosten over. De er trætte af madpakker og synes, at skolens **kantinemat** er for dyr eller kedelig. Men i stedet for helt at undvære mad, er det en god idé at spise frugt og drikke mælk.

– at 15–18 årige piger er dem der spiser mest slik. Drengene i samme alder er mere til chips.

– at et menneske skal have ca. et kilo mad om dagen for at holde kroppen i gang. Det skal være en blanding af **grønsager**, frugt, brød, kød, fisk og mælkeprodukter.

– at man råder unge til at spise tre faste måltider om dagen. Morgenmad, frokost og aftensmad. Alle tre måltider er vigtige for kroppen.

– at hver eneste familie køber næsten dobbelt så meget slik som for 10 år siden.

– at selvom mange gerne vil spise mindre fedt, så har kroppen faktisk brug for noget fedt hver dag. Fedtet sørger for at cellerne i kroppen arbejder bedst muligt. Fedtet sørger også for at vitaminer i maden bliver optaget og brugt i kroppen.

– at det mest solgte slik er chokolade. Det spises af alle, børn, unge og voksne.

en kantine: en restaurant med elevbetjening på fx en skole
grønsager: fx agurker og tomater

Man skal have 6 stykker om dagen

Hvis man vil spise sundt, så skal man helst spise seks stykker frugt eller grønsager om dagen. Det svarer til ca. 600 gram. Børn fra 4–10 år skal have mindre, ca. 400 gram. Det er bedst at spise både frugt og grønsager og forskellige slags.

På mange skoler i Danmark har man lavet en frugtordning hvor der hver dag **uddeles** frisk frugt.

Nogle unge blev spurgt hvad de spiser af grønsager og frugt. Hvad er deres favoritter og hvad kan de ikke lide? Spiser de seks stykker om dagen?

Stefanie

Jeg elsker æbler, det er den frugt, jeg bedst kan lide. De smager så godt. Jeg kan ikke lide pærer og bananer. Jeg spiser mange grønsager, fx gulerødder. Dem får jeg tit hos min farmor. Jeg elsker også chili, løg og hvidløg. Jeg spiser nok tre–fire stykker frugt om dagen. Jeg får altid grønsager om aftenen. Jeg ved det er sundt, men jeg kan også godt lide det.

Simon

Jeg kan bedst lide appelsiner og bananer. Jeg spiser tit gulerødder, men de skal være rå, ikke kogte. Rå hvidkål smager helt vildt godt. Jeg spiser højst to frugter om dagen, men så også grønsager. Det er sundt. Der er ingen fedt i, og så har de mange vitaminer.

Mathias

Jeg kan bedst lide kiwi og æbler. Vi har selv æbler i haven, så jeg spiser mange. Nok tre om dagen. Jeg spiser også tomater og agurker. Jeg spiser ikke frugt og grønsager fordi det er sundt, det tænker jeg ikke så meget over, men jeg kan godt lide det.

Lene

Jeg kan rigtig godt lide dadler og gulerødder. Helst rå. Jeg kan ikke lide nogen slags kål og slet ikke spinat – føj. Jeg er meget **kræsen** med grønsager. Jeg spiser nok to frugter om dagen. Jeg tænker ikke så meget over at jeg helst skal spise frugt og grønsager fordi det er sundt. Jeg spiser det hvis jeg har lyst.

Hvad synes din sidemand om:

A	B	jeg	jeg
katte	hamster	elsker	hader
edderkopper	slanger	kan godt lide	kan ikke lide
sodavand	saftevand	synes om	synes ikke om
bananer	æbler	jeg er glad for	bryder mig ikke om
avocado	agurker		
fodbold	håndbold		
svømmehaller	skøjtehaller		
klassisk musik	popmusik		
matematik	gymnastik		

Skriv hvorfor du kan lide eller ikke kan lide de forskellige ting.
Jeg elsker katte fordi ...

uddele: dele ud, give
kræsen: Kan ikke lide forskellig slags mad

Børn og unge drikker for meget sodavand

Der bliver flere og flere tykke og usunde børn og unge i Danmark, og det **skyldes** bl.a. at de drikker for meget sodavand.

Nye **undersøgelser** af drikkevaner viser at danske børn og unge drikker mindst en halv liter sodavand eller saft om dagen. Mange børn er endda helt oppe på tre–fire liter. Det skyldes bl.a. at sodavand i dag er blevet mere **almindeligt** på de danske middagsborde.

Både saft og sodavand indeholder rigtig meget sukker, og derfor må man passe på ikke at drikke for meget af den slags. Nogle mener at højere priser på sodavand vil løse problemet. For jo mere man skal **betale**, jo mindre drikker man.

Viggo, 14 år

Når jeg er tørstig, får jeg lyst til at tage noget cola. Men nogle gange drikker jeg æblejuice i stedet for. Jeg drikker mælk i skolen, men meget sjældent derhjemme. Nogle gange får jeg lidt om morgenen. Jeg drikker nok lidt for meget cola. Men det er svært for mig at vide hvor meget det er, for vi har en to liters flaske stående i køleskabet, som vi alle drikker af. Både min far, mor, søster og mig. Jeg drikker det jeg har lyst til. Jeg tænker ikke på om det er sundt eller usundt. Mine forældre siger ikke noget om hvad jeg skal drikke.

Katrine, 13 år

Hos min mor må jeg ikke få sodavand. Kun til fødselsdage og en sjælden gang derudover. Hos hende drikker jeg meget kakaomælk, men aldrig almindelig mælk. Det drikker jeg kun i skolen. Jeg er hos min far hver anden weekend, og der drikker jeg både saftvand og sodavand.

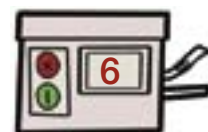

Jonas, 13 år

Jeg drikker mest saftvand og juice, for det kan jeg bedst lide. I sodavand er der kulsyre, og så er det svært at få drukket nok. Hvis det er varmt, og jeg trænger til noget sødt, kan jeg godt drikke et par sodavand om dagen, men kun hvis det er i weekenden. Jeg ved godt at der er sukker i saftvand og juice, men det tænker jeg ikke så meget på.

skyldes: på grund af, fordi
en undersøgelse: når man finder ud af noget ved at se nærmere på det
almindelig: udbredt
betale: give penge for

*Skriv lidt om dine drikkevaner.
Fx hvad du drikker.
– Hvornår – hvor meget – hvorfor*

Vand er godt for velværet

Vi har hørt det og ved det godt, men alligevel: HUSK DET! For det **gavner** ikke alene vores krop, men også vores **sind**. Bare 1% **vandmangel** i kroppen kan være skyld i at din **præstationsevne** falder med 10%. Så følger hovedpine, hjertebanken og træthed med. Hvis du er i tvivl om du får vand nok, kan du se det på dit **tis**: Jo mere gult det er, des mere vand bør du drikke.

Vælg én af personerne på billedet

- Hvad hedder han/hun?
- Hvordan ser han/hun ud?
- Hvordan er hans/hendes humør?
- Hvordan opfører han/hun sig?
- Lever han/hun sundt eller usundt?
- Hvad kan han/hun lide?
- Hvad kan han/hun ikke lide?

gavne: gøre godt
et sind: sjæl
vandmangel: for lidt vand
en præstationsevne: kraften
til at gøre og tænke
tis: urin

Sov længe – én gang om ugen

I dag sover vi 20% mindre end vores bedsteforældres generation. Ikke fordi vi har mindre **behov** for at sove, men fordi der "er så meget andet vi har lyst til at lave." Man skal lige se tv, læse en bog, ringe til en ven eller veninde, spille spil på computeren, surfe på nettet – listen er lang. Men man kan faktisk godt **erstatte** for den tabte søvn:

- Gå tidligt i seng én dag om ugen i stedet for at gå lidt for sent i seng hver aften. En god nattesøvn giver energi der holder et stykke tid – altså, hvis man sover dybt. Husk at den søvn man får før midnat, siges at være den bedste.
- Tag et hvil midt på dagen. Men kun **et kvarter**. Sover du længere, risikerer du at falde i dyb søvn. Så er du endnu mere træt når du vågner. Det bliver også sværere at falde i søvn om aftenen.

behov: brug for
erstatte: komme i stedet for
et kvarter: 15 minutter

Test dig selv! – Er du sund nok?

1. Spiser du morgenmad?

- A Ja, altid.
- B Nogle gange.
- C Nej, aldrig.

2. Spiser du sundt til frokost?

- A Ja, sund mad giver klare tanker.
- B Nok ikke så sundt som nødvendigt.
- C Nej, jeg spiser ikke frokost.

3. Spiser du meget slik?

- A Ja, gør det noget?
- B Nej, kun en gang imellem.
- C Nej, overhovedet ikke.

4. Spiser du mange grønsager?

- A Ja, for det er sundt.
- B Nogle gange.
- C Nej, jeg hader grønsager.

5. Dyrker du sport?

- A Ja, for det er sundt for kroppen.
- B Ja, i skolen.
- C Nej, jeg er ikke sportslig.

6. Drikker du sodavand?

- A Nej, det er usundt.
- B Kun en gang imellem.
- C Ja, det smager jo godt.

7. Får du meget fedt?

- A Ja, men jeg prøver at skære ned.
- B Nej, jeg får hvad jeg skal have.
- C Ja, det smager jo godt.

8. Spiser du sund aftensmad?

- A Ja, helst så sund som muligt.
- B Ikke altid, men nogle gange.
- C Nej, stort set aldrig.

9. Spiser du nok brød og frugt?

- A Ja, selvfølgelig.
- B Ja, for det meste.
- C Nej, jeg kan ikke lide det.

10. Spiser du meget fastfood?

- A Ja, jeg elsker pizza og hamburgere.
- B Ja, men meget sjældent.
- C Nej, det er usundt.

11. Tror du at du spiser varieret nok?

- A Ja, og derfor får jeg alle de vitaminer jeg har brug for.
- B Det kommer an på hvad mine forældre laver.
- C Nej, og det er også lige meget.

Du finder svaret i din opgavebog.

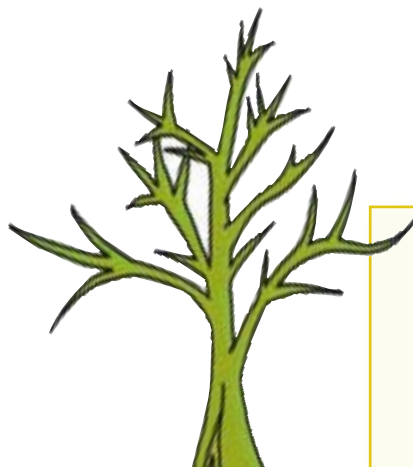
Familien

En familie er man født med. Man kan ikke bytte den med en anden hvis man er **utilfreds**. Altså er man nødt til at leve med den som den er. Nogle er meget tilfredse med familien. Det er når familien **fungerer** godt, og man har det godt med hinanden. Andre er ikke så heldige. I deres familie kan der være utilfredshed og **ballade**. Nogle familier skilles.

Men uanset hvad, så har vi nu engang de forældre vi har. Det samme gælder vores søskende, dem som vi skal dele vores far og mor med. Dem der somme tider **driver** os **til vanvid**, men som livet trods alt ville være mere kedeligt og tomt uden.

utilfreds: ikke glad
 fungere: virke
 ballade: (her) skænderi
 drive til vanvid: gøre tosset

Hvem er du i familie med?
 far – mor – søster – bror
 – farmor – farfar – mormor
 – morfar – oldemor – oldefar

Lav et familietræ

At have søskende

Fordelene ved at have søskende er at man aldrig behøver at være alene om natten eller i ferierne. Der er altid nogen der kender én og forstår én, en slags indbygget ven eller veninde.

Ulemperne ved søskende kan være at man aldrig kan være i fred, hvis man har lyst til det. Søskende kan sagtens tænke og mene noget forskelligt. Ind imellem bliver man måske **jaloux** og føler sig uretfærdigt behandlet. Man skal altid deles om alting, selv kammeraterne.

Mia, 15 år, og Jonas, 13 år, har **skændtes** næsten hver eneste dag, så længe de kan huske. De er søskende og ved præcis hvordan de skal drive hinanden til vanvid.

“Det begyndte vistnok med at jeg blev jaloux på Jonas da han blev født, mener Mia. Siden er det fortsat. Det er skønt at skændes når man føler sig irriteret.“

Når søskende slås og driller hinanden, handler det ikke altid om, at de er uvenner. **I virkeligheden** kan småskænderier være en måde at **omgås** på. Man afprøver, hvem der er stærkest, eller hvem der er dygtigst til at drille. Man kan blive så rasende på sine søskende at man er lige ved at eksplodere.

“Dengang jeg var mindre, smed jeg ting efter min søster når jeg var gal. Meget af mit legetøj gik i stykker, og mine forældre blev vrede, men jeg kunne ikke gøre for at jeg blev så tosset. Engang kastede jeg en sten efter min søster, siger Jonas. Jeg ville slå hende ihjel, så gal var jeg. **Efterhånden** har jeg lært at **beherske mig** og nu kan jeg ikke finde på at kaste ting efter nogen selvom jeg bliver tosset.

Det værste er når vi skændes over små ting, som fx at der ikke er taget ud af bordet, eller hvem der skal putte i opvaskemaskinen og den slags, siger Mia. Så kommer mor tit til hjælp.“

Skænderierne slutter tit med at vi går ind på hver vores værelse og **surmuler**. Efter et lille stykke tid er alt godt igen.

Skriv 30–40 ord om billedet

Hvem ser du på billedet?

Hvor er de?

Hvad er der sket?

Hvordan har de det?

en fordel: et plus
en ulempe: et minus
jaloux: misundelig
skændes: være sure og råbe ad hinanden
i virkeligheden: faktisk
omgås: være sammen
efterhånden: lidt efter lidt
beherske sig: holde sine følelser under kontrol
surmule: være sur

Nanna har 13 søskende – første del

Nanna, 13 år, fik ingen julegaver sidste år. Men det var hun ikke ked af. Det er hun vant til. Det ville have været for dyrt for hendes forældre at købe gaver til 14 børn. Det er ualmindeligt med så store familier i **Norden**.

Hjemme i den seks-værelses lejlighed løber der børn rundt over det hele. Ved spisebordet sidder ti personer og spiser middag. **Som regel** deler familien sig op i forskellige grupper, men **somme tider** sidder de alle seksten ved samme bord.

“Der er altid mennesker hjemme hos os. Ikke bare familien. Vi tager også kammerater med hjem. Som regel er det meget sjovt at være så mange, men det kan også være lidt irriterende. Det kan også være irriterende i weekenden, når man ikke kan sove længe for **larmende** unger,” siger Nanna.

Alle syge på én gang

Nanna kan godt lide at bo i en storfamilie. Noget af det sjoveste er når alle bliver syge på én gang.

“For nogle år siden fik vi alle sammen røde hunde. Det var virkelig sjovt. Vi spillede spil og lavede en masse **skæg** sammen.

Men der er også mange **besværlige** ting. Fx at man aldrig kan få rigtig fred og ro omkring sig.“

Nanna deler værelse med sine to storesøstre. I værelset ved siden af bor de ældste brødre. Uden for deres værelse står der flere køjesenge. Der sover ”rollingerne,” de yngste søskende. Syv sammen ude i gangen.

Hver morgen når Nanna går i skole, låser hun døren til sit værelse.

“Ellers går de små bare derind og roder i vores ting,” siger hun.

– Indimellem kunne man godt tænke sig at få lov til at være helt i fred. Have det hele for sig selv. Hvis man for eksempel er i dårligt humør eller har mange **lektier** for. Men sådan et sted har vi ikke herhjemme. Når Nanna vil have fred, så plejer hun at gå hen til sin farfar og farmor hvor der er dejligt og roligt. Det er skønt at være **enebarn** engang imellem.

Norden: Island, Sverige, Ålandsøerne, Norge Danmark, Grønland, Færøerne
som regel: oftest
somme tider: nogle gange
larm: en høj lyd
skæg: sjov
besværlig: svær
lektier: hjemmearbejde for skolen
et enebarn: når man ikke har søskende

Du er forkølet i dag og skal være hjemme. Hvad laver du mens de andre er i skole? Skriv mindst 5 sætninger.

Skriv om en morgen i Nannas liv

*Du kan bruge ordene:
vågne – stå op – tage tøj på – spise morgenmad – børste tænder – lave madpakke – gå i brusebad – gå i skole.*

Nanna har 13 søskende – anden del

De ældste bestemmer

Når 16 mennesker bor tæt sammen, må der være regler som alle følger. En af reglerne er at de fire ældste søskende **bestemmer** når forældrene ikke er hjemme. Det synes Nanna ofte er irriterende. Hun er nemlig nummer fem i søskenderækken.

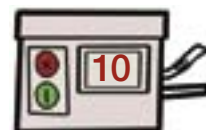
“Først var jeg totalt imod at de skulle bestemme over mig. Jeg blev sur når de sagde nej til noget. Men nu har jeg vænnet mig til det. Når Peter, min ældste bror, flytter hjemmefra, er det mig der skal bestemme over de små. Det bliver skønt.”

Alle har deres specielle opgaver i familien. Nanna skal lægge sin lillesøster Sanne i seng. Hun skal også give hende mad og skifte hende.

“Jeg tror at man lærer at **vise** hinanden **hensyn** og rette sig efter andre i en stor familie. Man bliver gode venner med de søskende som er nærmest i alder. Vi ligger altid og snakker længe om aftenen inden vi falder i søvn.

Vi interesserer os stort set for de samme ting. Jeg skal snart begynde at gå til håndbold, ligesom tre andre af mine søskende.”

bestemme: råde
vise hensyn: vise at man forstår hvordan andre har det
hjemmegående: som arbejder i hjemmet med husligt arbejde og børnepasning
puberteten: overgang fra barn til voksen
en religion: tro

Ud at rejse

Nannas far er lærer, og hendes mor er **hjemmegående** med børnene. Det er et hårdt job for hendes mor at være hjemmegående. Hver dag vasker hun tøj mindst tre gange. Hun laver mad og vasker op lige så mange gange.

Det er sjældent Nanna har lejlighed til at tale alene med sine forældre om noget vigtigt. Derfor rejser moren eller faren på ferie med ét af børnene. Så bor de på hotel et par dage og taler om forskellige ting. Det plejer at foregå når barnet er i femte eller sjette klasse. Så snakker de om **puberteten**, **religion** og fremtiden.

“Når jeg bliver stor, vil jeg nok ikke have flere end to eller tre børn. Der er så meget uro når vi er så mange, siger Nanna.”

*Skriv mindst 30–40 ord.
Det huslige arbejde hjemme hos mig.
Du kan fx skrive hvem laver hvad.*

Forældre

Torben

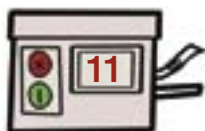
Mine forældre er superforældre. Mange af mine venner synes at deres forældre er vildt **pinlige**. Men jeg kan godt lide mine forældre. De spiller hverken unge, eller virker for gamle. De er bare sig selv. De laver stort set det samme derhjemme med rengøring, opvask og vask, men min mor vil helst bestemme hvilket tøj jeg skal have på. Min far hjælper mig oftest med lektierne, men siger også oftest nej når jeg vil spille computerspil eller ligge og se film og tv-serier mange timer **i træk**.

Laura

Jeg har et superfantastisk **forhold** til min mor. Jeg er også en "fars pige" og derfor har jeg også et dejligt forhold til ham. Jeg har bare de skønneste forældre i verden. De er mit et og alt. Jeg fortæller dem også ofte at jeg elsker dem. Selvfølgelig skændes vi, men det er sjældent. De har altid været der for mig, **trøstet** mig når jeg har grædt, og tilgivet mig når jeg har **opført mig** som en idiot.

pinlig: opføre sig på en dum måde
i træk: uden pause
et forhold: forbindelse mellem mennesker
trøste: hjælpe nogen som er ked af det
at opføre sig: gøre/handle

Skriv mindst 50 ord om din familie eller en person i din familie. Du kan måske bruge sætninger og ord fra teksten om forældre.
Du kan fx begynde sådan:
I min familie er vi ...

Lars

Min far er ret normal. Han er ikke den store, stærke, **modige** type, men det er ok. Han arbejder desværre ret meget, men han tager mig ofte med på fisketure om sommeren, og så er vi begyndt at spille golf sammen. Han er god til at lytte selvom han ikke snakker så meget selv. Han er strengere end min mor, men han **brokker sig** ikke lige så ofte. Jeg synes at han er ok selvom han er blevet lidt gammel og skaldet.

Tina

Mine forældre blev skilt da jeg var tre år gammel. Nu har jeg både en **papmor** og en papfar, to halvsøskende og to stedsøskende. Jeg har et rigtig godt forhold til mine forældre. Men jeg kan ikke så godt lide min papmor. Hun skal hele tiden **underholde** mig med historier om de gode gamle dage, da hun var ung. Det er **smadder** irriterende. Jeg bor mest hos min mor, men jeg er også meget hjemme hos min far. Jeg er så heldig at jeg har mit eget værelse begge steder. Min far er ofte hjemme midt i ugen, og så kan vi sidde og snakke eller tage på cykelture sammen. Min mor er lidt hysterisk, hun tror altid at jeg er **kommet til skade**, hvis jeg ikke kommer hjem til tiden. Men det er faktisk ok at vide at hun bekymrer sig for mig, for så ved jeg at hun **holder af** mig.

Test hinandens ordforråd

Arbejd sammen to og to.
Lav en ordforrådstest med 10 ord fra teksterne om forældrene.
Bagefter skal jeres sidemand løse ordforrådstesten.
Giv ham/hende karakter.

modig: ikke bange for noget
brokke sig: beklage sig
en papmor: stedmor/en kvinde som ikke er ens biologiske mor, men er gift med ens biologiske far
underholde: snakke med/fornøje
smadder: meget
komme til skade: blive skadet
holde af: synes godt om

Brevkassen

Kære brevkasse!

Jeg er en dreng på 14 år, og jeg vil bare gerne vide hvorfor min mor ikke kan forstå at jeg ikke gider tage med hende og nogle af hendes venner i sommerhus.

Jeg har sagt nej, og jeg er ved at flippe ud over at hun ikke kan forstå det.

Jeg har to ældre søskende og synes at hun **burde** vide bedre fordi mine søskende har prøvet det samme.

Hilsen
"Flipper".

Kære "Flipper"!

Uh, de forældre, hva'?

Din mor vil da bare gerne være sammen med dig. Og måske synes hun at du ikke skal være alene hjemme. Eller også vil hun give dig nogle nye oplevelser.

Lige meget hvad, så gør hun det i en god mening.

Men prøv at forklare hende **HVORFOR** du ikke vil med. Fortæl hende hvad du vil lave i stedet for. Prøv at undgå at skændes om det, for så bliver stemningen bare **dårlig**. Du kan også prøve at sende hende en e-mail, så kan hun tænke over det imens hun er på arbejde, og så kan I snakke om det når hun kommer hjem.

Held og lykke – Men husk. Hun gør det kun fordi hun elsker dig og gerne vil være sammen med dig.

Med venlig hilsen
lb

burde: have pligt til
dårlig: ikke god

Kære brevkasse!

Jeg er en pige på 14 år, og jeg er ret sur på mine to små søskende. Min søster på 12 år roder i mine ting og bruger min makeup, når jeg ikke er hjemme. Men min lillebror på ti år er endnu værre. Han udspionerer mig altid, fx hvis jeg taler i telefon. I sidste uge havde jeg en dreng, som jeg er forelsket i, på besøg. Vi sad og hyggede os i sofaen, og så hørte vi pludselig min lillebrors dumme **fnis**. Han havde gemt sig under sofaen. Det var så **flovt**. Hvad skal jeg gøre? Jeg har banket min lillebror én gang, måske lidt for meget, men da blev mor stik-tosset. Hun holder altid med ham. Er alle små søskende så irriterende?

”Storesøster“

Kære storesøster.

Ja, mange små søskende er vist ret irriterende. Og din lillebror synes altså at det er en rigtig morsom leg, og det bliver nok svært at få ham til at holde op. Men jeg er enig med din mor, det er en dårlig idé at slå ham. Det bliver han ikke bedre af. Du kan vænne dig til at kigge under sofaen og andre gode gemmesteder, for at se om han er der. Eller du kan **bestikke** ham. Det er dyrt og ikke særlig moralsk. Men mange små brødre har fået penge til is, for at blive væk i **halvanden** time, når deres søskende fik kærestebesøg. Hvad din lille-søster angår, så synes jeg faktisk at din mor burde støtte dig. Ingen har lov til at rode i andres ting. Måske bliver du nødt til at have et skab med lås på.

Hilsen
Hanne

Skriv et brev til en brevkasse ud fra billedet på side 24

Du kan bruge ordene i kassen.
(Skriv ca. 50 ord).

lillebror – idiot – råber og skriger – i weekenden
– vågne – tidligt – computeren – sove

Nyttige ord:

Kære ...   Jeg er ked af ...
Jeg har et problem ...   Jeg er glad for ...
Jeg synes ...   Hvorfor ...
Hvordan ...   Venlig hilsen ...

Skriv en besked

Skriv en besked fra storesøsteren til lillebroren, om alt det han ikke må lave inde på hendes værelse.

Du må/skal ikke ...

fnise: grine lavt på en dum måde
jeg er flov: jeg skammer mig
at bestikke: give gaver for at få sin vilje
halvanden: én og én halv

Venner

Alle har brug for en ven. Men det er også vigtigt at kunne være alene.

Venner kan være gamle og unge, store og små. Vi er alle forskellige, og vi har alle forskellige venner. Nogle har mange, andre har få. Én ven kan være nok. Det er lettest at finde venner blandt nogle der har samme interesser som én selv. En ven kan være en klassekammerat, en **nabo**, én i familien, én du går til fodbold med, én du mødte på internettet eller i sommerferien eller måske et kæledyr.

Venskab er at lave noget sammen, have det sjovt sammen og løse problemer når de **opstår**. Venskab er at skabe gode oplevelser og gode minder, men også at stå sammen og hjælpe hinanden når tingene ikke går så godt.

Vi er venner for livet!

Vi har altid været venner. Vi kender hinanden ud og ind, og vi vil altid være der for hinanden, siger Iben og Sidse, begge 13 år. Deres mødre kendte hinanden inden pigerne blev født. Op igennem barndommen er de to piger blevet passet sammen, har leget sammen og fulgt hinanden i tykt og tyndt. I dag går de i samme klasse og er stadig de bedste veninder.

en **nabo**: én der bor ved siden af dig
at **opstå**: at blive til/begynde

Det specielle ved vores venskab er, at vi kender hinanden så godt, og vi er **trygge** ved hinanden. Vi kan være os selv når vi er sammen. Vi tør fx at være **fjollede** uden at være bange for at blive til grin, fortæller Sidse.

Vi ved også at vi er der for hinanden, og jeg kan fortælle Sidse alt. Jeg stoler næsten mere på hende end på min mor, fortæller Iben.

Men vi er også **ærlige**. Hvis Iben har lavet noget jeg synes er dumt, så siger jeg det til hende. Ligesom hun kan sige det samme til mig, fortæller Iben.

De to veninder kan være **uenige** om mange ting og diskutere meget, men de bliver ikke for alvor uvenner.

Vi kan selvfølgelig godt blive sure på hinanden, men vi er hurtige til at **tilgive**, siger Iben.

Men jeg har **temperament**. Jeg kan godt blive rigtig sur og have lyst til at **skælde ud**, men så prøver jeg at falde lidt ned inden jeg tager sagen op. Ellers ville der **udbryde** en verdenskrig indrømmer Sidse.

De to veninder har mange **fælles** interesser, men de er også meget forskellige på mange punkter. Men det er kun godt, mener veninderne.

Vi er gode til at hjælpe hinanden, fx med lektier, og så er det en fordel at vi er gode til noget forskelligt. Iben er god til sprog og dansk, men jeg er bedre til matematik og fysik, forklarer Sidse. De to piger håber at de vil være veninder resten af livet.

Vi vil blive to gamle damer der sidder og mindes vores liv sammen over en kop kaffe på en hyggelig café, siger Sidse og Iben nærmest i kor.

Hvad er en god ven?

Nogen man

- synes er sjov?
- synes er sød?
- er samme med hele tiden?
- har kendt længe?
- kan stole på?
- kan snakke om ALT med?
- deler interesser med?
- synes er flink?

Skriv ca. 50 ord om en ven eller en du kender. Du kan bruge ord og sætninger fra teksten.

trygge: sikre
fjollede: opføre sig dumt
ærlig: siger sandt
uenig: har ikke den samme mening
tilgive: sige eller føle at man ikke længere er vred
et temperament: (her) bliver let vred
skælde ud: udtrykke vrede
udbryde: starte
fælles: (her) de samme

anderledes: ikke ens
 som regel: oftes
 tjekket: flot og moderne
 frisure: måde hår sættes på
 fedt: (her) smart
 fest: party
 evig: altid

Vi snakker da også

Christoffer og Johan, 13 år, mener at drengevenskaber er **anderledes** og ikke så tætte som pigers.

“Piger bruger meget tid på at snakke. Drenge snakker også, men vi laver måske flere ting sammen. Drengevenskaber er måske ikke så tætte som pigers. Piger bliver også hurtigere uvenner fordi de tager tingene så alvorligt.

Hvor drenge hurtigt bliver gode venner igen, kan piger tage 40 år om at

diskutere tingene igennem. De gør et stort problem ud af ingenting,” fortæller Christoffer og Johan.

Drengene går i samme klasse og er gode venner, selvom de ikke er ”bedstevener”. Det med at have en særlig hjerteveninde/ven er mest noget piger har, mens drenge har mange venner der er ”lige gode”, mener de.

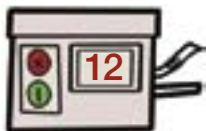
“Vi tager ikke livet så alvorligt. Vi kan være gode venner, men det betyder ikke at vi hænger på hinanden. Vi kan også blive uvenner og bokse lidt til hinanden, som drenge gør. Vi har ind imellem brug for at skubbe lidt til hinanden og spille med musklerne, forklarer Johan og griner. Men vi taler da også om fx skolen og forældre og den slags, men ikke så meget. **Som regel** laver vi noget sammen og sidder ikke bare og snakker. Vi ser måske video, hører musik eller går i byen og kigger på butikker.

Piger sidder mere derhjemme og lægger makeup og sætter hår på hinanden, mener Christoffer.

Vi lægger ikke makeup! Men vi kan da godt snakke om hvordan man laver en **tjekket frisure** og hvad for noget tøj der

er **fedt**. Vi kan godt finde på at prøve hinandens tøj og også låne hinandens tøj, fx til en **fest**, forklarer de to venner.”

Selvom Christoffer og Johan er gode venner, er de ikke specielt meget sammen. Venskab handler ikke om at hænge på hinanden **evig** og altid, men at vide at vennen er der, når man har brug for det, mener drengene.

Pararbejde

Elev A. Skriv 6–8 spørgsmål til pigerne fra teksten Vi er venner.
 Fx Hvor længe har I været venner?

Elev B. Skriv 6–8 spørgsmål til drengene fra teksten.
 Vi snakker da også.
 Fx Hvor gamle er I?

Pararbejde

Elev A. Stil B dine spørgsmål.
 B svarer ud fra teksten.

Elev B. Stil A dine spørgsmål.
 A svarer ud fra teksten.

Gode klassekammerater betyder mest

Sidste år blev der lavet en stor undersøgelse i 7.–9. klasse på en skole i Århus. Eleverne blev spurgt: Hvad er en god klasse?

De fleste elever er enige om to ting: Gode klassekammerater og søde lærere man kan stole på. **Er** disse ting **opfyldt**, kan det næsten være lige meget om væggene i skolen er grimme, bøgerne slidte og **kantinen** byder på mad, man ikke kan lide.

Niels Hviid, 13 år, mener at det vigtigste i skolen helt sikkert er kammeraterne. "Man kan godt være uenig med sine kammerater om meget, men man har ofte de samme meninger om vigtige ting. En god kammerat er én man har lyst til at være sammen med og én man kan stole på."

Forskellige klasser

Superklasse

- Alle tør være sig selv
- Alle er lige
- Alle skal respektere hinanden
- Man skal kunne stole på hinanden
- Ingen bliver holdt udenfor
- Ingen bliver **mobbet**
- Alle tør dumme sig
- Alle tør sige deres mening
- Ingen taler "**toiletsnak**" og taler grimt til hinanden
- Man **bagtaler** ikke hinanden
- Man bruger ikke racistiske ord
- Drengene og pigerne kan snakke sammen ligesom to piger eller to drenge, uden at blive drillet
- Man kan have hvilken som helst interesse uden at andre siger noget grimt til det

Øv-klasse

- Man tør ikke være sig selv
- Man tør ikke sige sin mening fordi man er bange for at andre driller
- Der bagtales, og der sladres negativt om hinanden
- Der dannes grupper og nogle holdes udenfor
- Der mobbes
- Man griner af andres **fejl**
- Man taler groft til hinanden
- Man **kritiserer** hinanden
- Nogle bestemmer mere end andre
- Man kan ikke snakke om problemer eller få hjælp af sin lærer

er opfyldt: (her) i orden
en kantine: et sted hvor man kan købe og spise mad, på en skole eller en arbejdsplads
mobbet: drille den samme igen og igen
toiletsnak: at bruge grimme ord
bagtale: tale ondt om én bag hans/hendes ryg
en fejl: når nogen siger eller gør noget forkert
kritisere: finde fejl hos andre

Pararbejde

Skriv mindst 5 ting som gør en klasse til en superklasse.

1. Det vigtigste ...
2. Det næstvigtigste ...

Boliger

opholde sig: være
 dyrke en hobby: lave det
 man er interesseret i
 primitiv: simpel
 en pc: personlig computer
 FN: De Forenede Nationer
 beskytte: passe på
 et komfur: et apparat som
 man laver mad på

Nogle mennesker **opholder sig** meget i deres bolig, mens andre kun opholder sig hjemme for at sove. De fleste stiller store krav til deres bolig. Den skal helst være hyggelig, og den skal være stor nok. Der skal gerne være ét værelse til hvert barn.

Boligen skal være indrettet sådan at man kan sove, lave mad, spise, gå i bad og hygge sig. Det vil sige der skal være køkken, badeværelse, stue og værelser.

Nogle vil gerne have mulighed for at **dyrke** deres **hobby** eller arbejde i deres hjem. Så er der brug for hobbyrum og arbejdsplads.

Nogle mennesker vil gerne bo i et gammelt hus. De kan bedre lide en gammel lejlighed med små værelser og små vinduer end en moderne lejlighed med store stuer og store vinduer. Andre vil hellere bo i et moderne hus eller en lejlighed.

Mange børn og unge har deres eget værelse. Det er de fleste glade for. Det er godt at have et sted hvor man kan tale sammen med venner og være alene, når man har brug for det.

Boliger ser meget forskellige ud og er indrettet efter hvor i verden de er bygget.

Den vestlige verden kalder nogle gange boliger fra andre kulturer for **primitive** hvis de ikke er ligeså moderne som dem med **pc**, tv og wc.

FN har sagt at en bolig ikke må være for dyr og skal **beskytte** dig mod vejret. Der skal være plads nok til dig og din familie, og boligen må ikke gøre dig syg. Den skal ligge sådan at du kan komme i skole og dine forældre kan komme på arbejde. Indenfor skal der være vandhaner, lys, varme, **komfur** og toilet.

Skriv mindst
 20 ord om billedet
 i dit kladdehæfte.

Sådan bor jeg – Tobias 13 år, første del

Mit hjem

Jeg hedder Tobias, og jeg bor på Vesterbro i København.

Jeg bor i en lejlighed på 2. sal. Mit hus ligger meget **centralt**, og det tager kun 10 minutter at cykle ind til centrum. Det er et meget godt sted at bo, for på den anden side af gaden er der et supermarked, en grønthandler, et bageri, en restaurant, caféer, et apotek, en dvd **forretning** og en tøjforretning. Så der er altid liv i min gade.

Der er fire værelser i lejligheden. Der er et værelse til mig, min storesøster Stine og til min mor. Der er også en stue, et badeværelse, et køkken og en gang i lejligheden. Man kommer ind i gangen når man åbner døren til lejligheden. Fra gangen er der adgang til alle rum. Ude i gangen står der en masse sko og støvler.

centralt: i midten af byen
en forretning: butik
skælde ud: bliver gal og råbe
en ghettoblaster: stor bærbar radio/cd-afspiller med højtalere
en dyrefigur: et lille dyr af fx plastik eller glas

Mit værelse

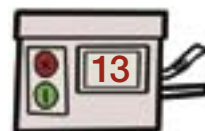
Mit værelse er ret stort. Der er to senge fordi min stedfars datter sover her sådan cirka hver anden weekend. Inde i skabet er mit tøj. Jeg har også en playstation og et fjernsyn. Jeg har også to mus. Den ene mus hedder Fritz og den anden Helmut. De kan godt lide at løbe rundt på mit værelse, men det må de ikke for min mor. Hun bliver skide sur og **skælder ud** hvis hun opdager det. Jeg kan godt lide at samle ting og bygge med Lego. Min kommode er fuld af legoklodser. Der er klodser for flere tusinde kroner.

Min søsters værelse

Min mor og hendes kæreste bor i værelset ved siden af mig. Det er meget lille, så der er kun plads til deres dobbeltseng og et lille skab.

I det næste værelse bor min søster Stine. Jeg bliver altid nødt til at banke på inden jeg går ind i værelset, ellers flipper hun helt ud. Hendes cd'er står oppe på en hylde, sammen med parfumer og en **ghettoblaster**. Hun samler på sten og alle mulige **dyrefigurer**. Hun har også en stor sølvfarvet bold som hun bruger til fitness. Hun har et stort skrivebord, og alle hendes øreringe hænger over hendes seng. Stine har en trådløs telefon som hun snakker meget i. Hun kan også smide sit tøj i en kurv inde på værelset. Det er den kurv som vi bruger til at lægge vores snavsede tøj i. Stine har også sit eget tv, så der findes i alt tre tv-apparater i huset.

Sådan bor jeg – Tobias 13 år, anden del

(<http://norden.org>)

Vores badeværelse og vaskekælder

På badeværelset vasker jeg mig om morgenen, inden jeg skal i skole. Jeg børster også tænder her om aftenen. Vi har et stort brusebad med rigtig power i bruseren. Ude på badeværelset står vores vaskemaskine, men der er også et **fælles** vaskerum i kælderens. Her står der mange store vaskemaskiner som beboerne i huset kan **benytte**. Man kan bestille vasketid via internettet, men man kan også gå ned i kælderens og bestille en vasketid på en computer der står dernede.

Vores køkken

Ude i vores køkken står der et stort spisebord, hvor vi spiser morgenmad, frokost og aftensmad. I vores køkken er der mange forskellige elektriske apparater. Vi har en støvsuger og koste i skabet og et køleskab med mad i. Nedenunder er der en fryser til at fryse frostvarerne så de kan holde sig. Der er et komfur med ovn til at bage i og en kedel. Den bruger vi til at koge vand i, til fx te eller kaffe. Der er også en blender, en brødrister, en kaffemaskine og en mikrobølgeovn. Jeg tror ikke at min familie ville overleve ret længe hvis den pludselig ikke havde el og varme mere.

Vores stue

Stuen er delt op i to **afdelinger**. I den ene afdeling er der en sofa, hvor familien kan sidde og slappe af og se fjernsyn. I den anden afdeling er der et kontor med en telefon. Familien har fire telefoner i alt. Der er også en computer. Den er koblet til Internettet. Jeg bruger den mest til at spille computerspil.

fælles: som mange bruger sammen
benytte: bruge
en afdeling: en del (af stuen)

Hvordan bor du?

Skriv om dit hjem.
 Bor du i en lejlighed, et rækkehus eller i et énfamilieshus?
 Er boligen gammel eller ny?
 Stor eller lille?
 Moderne eller gammeldags?
 Hvor mange værelser er der i dit hjem?
 Hvilke værelser er der?

Find en ting på dit værelse.
 Tag den med i skole og fortæl dine klassekammerater om den.

Vores altan

Vi har en lille altan som vi kan gå ud på fra stuen. Den er lukket så man kan sidde ude på den uden at det regner eller blæser ind. Det er mit allerbedste sted. Her kan jeg godt lide at sidde når jeg bare skal slappe af. Det er også det sted i huset hvor vi hænger vores tøj til tørre. Jeg har **en dolk** derude til at snitte med. Jeg har en samling på 10 dyr af træ som jeg selv har snittet og malet.

en dolk: en kniv
et toplans hus: et hus
med to etager

Mit hjem – Anette 14 år, første del

Jeg hedder Anette Rasmussen, og jeg bor i Klampenborg på Sjælland. Klampenborg er en forstad til København, så det tager kun 20 minutter med toget at komme ind på Hovedbanegården i København. Jeg bor midt i et stort villakvarter. Det er meget centralt, fx tager det kun to minutter at tage ned til supermarkedet, og det tager mig kun 10 minutter at gå hen i skolen.

Lav en tegning af dit hjem
i dit kladdehæfte.
Skriv hvad de forskellige
værelser hedder.

Mit værelse

Jeg bor i et **toplans hus**, mit værelse ligger på overetagen. Mit værelse er ca. 15 m² og har hyggelige skråvægge. Jeg er så heldig at mit værelse vender ud mod altanen, så der sidder jeg tit om sommeren med mine veninder.

I den ene ende af værelset står min seng, som er en stor halv-andenmands seng, som jeg købte i efteråret. For enden af min seng står mit fjernsyn og min video. Bag fjernsynet står der fem store skabe hvor jeg kan gemme alt mit **rod**. På den anden side af skabene er der et stort vindue, og under det står mit skrivebord og min **bærbare computer**. Der bruger jeg meget tid, og det er ikke kun for at lave lektier. Jeg har også en lille sofa, et sofabord, to stole og et stereoanlæg. Det er meget praktisk når der kommer venner på besøg, og det sker ret tit. Jeg har malet væggene lyserøde, noget mine forældre ikke var særlig glade for, men det er faktisk blevet rigtig pænt. Min farmor har syet et sengetæppe med lyserøde, grønne og lilla prikker, som passer rigtig godt til væggene.

Mine brødres værelse

Mine tvillingbrødre på seks år deler et stort værelse ved siden af mit. Det kan være lidt irriterende, for de larmer utrolig meget, især når de skændes eller slås. Det roder altid helt vildt derinde. Deres legetøj flyder over det hele, og de gider ikke selv rydde op. Men det skal nok blive anderledes når de begynder at få lomme penge.

Mit hjem – Anette 14 år, anden del

Overetagen

Mine forældres soveværelse ligger også på overetagen, samt et badeværelse med både badekar og bruser. Jeg kan bedst lide at tage **karbad**, men det er dyrt med alt det varme vand siger min far. Der er også et alrum hvor familien ser tv og hygger sig om aftenen.

Beskriv et møbel fra dit hjem. Kan din sidemand gætte hvilket møbel det er?

rod: ting og sager, alle mulige ting
en bærbar computer: en computer man kan gå rundt med
et karbad: badekar

Tegn Anettes værelse og skriv hvad tingene hedder.

Køkkenet

På underetagen ligger **køkkenalrummet**, det vigtigste rum i hele huset. Hjemme hos os bruger vi køkkenalrummet til alt muligt. Der spiser vi både til hverdag og **fest**. Mine forældre sidder der ofte og arbejder, selvom de har et kontor ved siden af. Jeg laver næsten altid mine lektier i køkkenet, og mine brødre sidder ofte og tegner eller bygger med legoklodser når mine forældre arbejder eller laver mad. Vores hund Dino har også sin soveplads her, men den spiser ude i bryggerset.

Stuen

Fra køkkenet går man ind i stuen, kontoret og bryggerset. Vi bruger næsten kun stuen når der er gæster. Der er en sofagrube, og så er der også reoler med masser af bøger og cd'er. Der er også en pejs i stuen, som vi tænder op i på mørke vinteraftner, når vi rigtig skal hygge os.

Bryggerset

Bryggerset er et rum der bliver brugt til alt muligt. Der står en masse sko, overtøj og kasser med forskellige småting og værktøj. Der står også en vaskemaskine, en **tørretumbler**, et strygebræt og et strygejern i bryggerset.

Min mor lukker nogle gange Dino inde i bryggerset, men det er kun når den er meget beskidt og lugter af våd hund. Jeg synes det er lidt synd for den, men det synes min mor bestemt ikke.

*Skriv mindst
8 sætninger
om billedet i dit
kladdehæfte.*

et **køkkenalrum**: køkken
og spisestue sammen
en **fest**: party/
sammenkomster
en **tørretumbler**: maskine
der tørrer tøj

Vores hjem i fremtiden

masse: mange
 et anlæg: et musikanlæg
 færdiglavet: lige til at spise

1. Mange af os tænker tit på hvordan hjemmet kommer til at se ud i fremtiden. Ingen ved rigtig hvordan det kommer til at blive, men vi kan gøre os vores egne tanker.

Måske vil mange hjem have en stor harddisk som indeholder et trådløst internet. Harddisken bliver en stor kasse som hedder "home gateway". Der kan man gemme sine dokumenter som man kun selv har adgang til, og ingen andre.

Harddisken har et trådløst internet, og man kan igennem det styre en **masse** ting i hjemmet.

Det kan fx være radioen, dvd'en, **anlægget**, køleskabet, ovnen, mikrobølgeovnen, kaffemaskinen, komfuret eller brødbageren.

2. Når fx mikrobølgeovnen er på internettet, kan man måske scanne en strejkode på den mad som man vil lave eller varme. Så går mikrobølgeovnen selv ind på internettet, læser strejkoden og finder ud af hvor lang tid maden skal have. Det eneste man skal huske, er at trykke på start, så finder mikrobølgeovnen selv ud af det den skal gøre.

Det samme gør ovnen. Man scanner strejkoden på maden, putter den ind i ovnen og trykker på start. Så finder ovnen selv ud af, hvad det er for en ret den skal lave, hvor lang tid den skal have, hvornår den skal tænde og slukke. Så har man **færdiglavet** mad i ovnen når man kommer hjem.

3. Hvad med at kunne skifte **tapetet** ud derhjemme når man bliver træt af det gamle? Vi kan tænke os at væggene vil være en slags store skærme. Der vil være firmaer som sælger **forskellige** digitale udgaver af tapet på internettet.

Hvis man for eksempel vil holde en strandfest, kan man købe et strandtapet og **lave** hele værelset eller stuen **om** for en aften. Det kan være en flot strand med sand, vand, stole og bænke eller hvad man nu kan finde på.

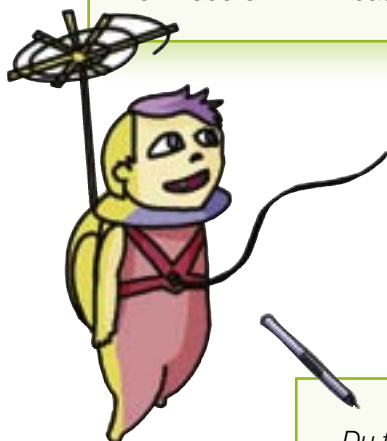
4. Vil det ikke være dejligt at kunne slippe for at huske **nøglerne**? Måske vil nøgler til huse og lejligheder forsvinde. I stedet skal man scanne sine øjne eller sit fingeraftryk på en lås, for at låse op og komme ind.

5. Man kan også tænke sig et spejl på badeværelset, som har en lille, indbygget computerskærm, som ser ud som om den er limet på. Der sidder en computer og en trådløs chip bag på spejlet. Der kan man tjekke sine mails, læse om sport eller **mode** eller hvad man nu er interesseret i. Alt det kan man lave mens man børster tænder og ordner hår.

Vælg en ting og snak om den i mindst 30 sekunder

computer	spejl	cd'er	lampe	altan
ghettoblaster	lænestol	tv	kommode	vindue
mikrobølgeovn	skab	stol	køleskab	stue
seng	telefon	sofa	plakat	køkken
skrivebord	badekar	reol	vask	bord

Du får mulighed for at kigge ind i fremtiden. Kig ind i dit hjem om 20 år. Hvad ser du? Beskriv mindst 3 ting.

et tapet: papir som limes på vægge i stedet for at male
forskellig: ikke ens
lave om: lave anderledes
en nøgle: et stykke metal til at låse en dør med eller starte en bil
mode: det nyeste i tøj, makeup og hår

Toilet med dufte og lyde

Fremtidens toilet er måske japansk. Et japansk firma har i hvert fald opfundet et toilet med både glæde- og lugtecenter.

Man går på toilettet omgivet af dejlige **dufte** og afslappet musik. Toilettet giver forskellige dufte fra sig og spiller forskellig type musik, alt efter hvilken årstid det er.

Skriv 5–6 sætninger om billedet.

Robotter i hjemmet

Nu er det snart slut med at støvsuge i hjemmet, vaske gulv og slå græsset.

Nu er små billige hjemmerobotter begyndt at gøre arbejdet for os. Og der vil sikkert komme flere. Det mener mange **robotekspert**er i hvert fald.

Om få år vil robotter findes i mange hjem. Det er næsten sikkert. Til den tid vil de være så gode og **billige** at de fleste vil kunne se hvor smart det er at få de små robotter til at lave det kedelige arbejde i hjemmet.

Allerede i dag kan man købe fx støvsuger- og græsslåmaskine-robotter. Der findes firmaer i Europa, USA og Asien som er ved at lave gulvskrubbe- og vinduespudserrobotter. Vinduespudserrobotten bruger et sugesystem for at holde sig fast til vinduet, så den ikke falder ned. Gulvskrubben kan køre hen over gulvet og vaske det rent.

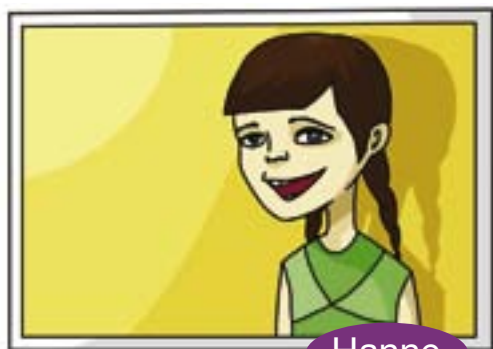
Man kan bare sætte sine robotter i gang med at arbejde inden man tager på arbejde eller går i skole. Så er huset rent og fint når man kommer hjem.

en duft: en god lugt
en robotekspert: en specialist i robotter
billig: koster ikke mange penge

Hvad er dit yndlingsmøbel?

Hanne

Det bedste ved mit værelse er min reol, som jeg selv har tapetseret med en masse udklip fra blade ...! FLOT! Og mit anlæg og alle mine plakater. Men jeg vil gerne have en anden farve på mine vægge, for de er alt for grønne.

Ditte

En papfigur af den lille havfrue med nogle plastikfisk rundt om. Den hænger i loftet. Jeg fik den fra min veninde, som havde fået den af sin ven. Den er på en gang virkelig **sej**, men samtidig lidt **misforstået** af mange.

Min lænestol, som jeg fik af min farfar. Den er gammeldags og grim og den knirker, men den er utrolig blød og lækker at sidde og småsove i. Og mit tæppe, det er så dejlig **uldent**, og så kan man slet ikke se snavset på gulvet.

Lars

Marie

Helt klart min seng og min dyne og min hovedpude. Men jeg er nu også lidt glad for at der er 11 højtalere, to el-guitarer, tre kabler på gulvet og en forstærker til guitarerne (hehe).

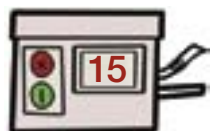

Jan

Mit skab med alle mine underlige ting og mine cd'er. Mine to plakater med Kurt Cobain og Nirvana. Min orange sækkestol hvor jeg elsker at sidde og hygge med manden i mit liv (dvs. med Holger, min kat).

Skriv mindst 5 sætninger i dit kladdehæfte om dit yndlingsmøbel.

uldent: loddent og lavet af uld
sej: rigtig flot og smart.
misforstå: når nogen ikke forstår tingene rigtigt.

Mettes konfirmation

Når Mette tænker tilbage på en solrig 4. maj, kan hun ikke lade være med at smile. Hun har mange positive **minder** fra den dag hun blev konfirmeret. Dagen hvor hun blev **fejret** af både venner og familie.

Grunden til at jeg blev konfirmeret er en blanding af **tradition** og tro.

Jeg stod tidligt op den dag. Jeg kunne næsten ikke spise noget, for jeg var meget spændt. Da vi kom ned i kirken, satte vi os som præsten sagde vi skulle.

I kirken var der **reserveret** en bænk til de fem eller seks nærmeste i konfirmandens familie. Ved bænken side var der blevet stillet en stol hvor konfirmanden skulle sidde.

Derefter gik alt som planlagt, og jeg huskede også trosbekendelsen. Jeg havde øvet den mange gange.

Festen

Vi holdt festen i et **festlokale**. Der var 37 gæster, både familie og nære venner. Vi startede med en velkomstdrink, og bagefter gik vi til bords. Vi sang **en masse** sange, spiste og hyggede os rigtig meget. Det var en rigtig god og hyggelig dag. Det var sjovt at være dagens midtpunkt. Der var mange som holdt taler, og der var rigtig gode sange. Det betød meget for mig at mine gæster havde gjort noget for at gøre mig glad. Det bedste ved selve dagen var at alle ville komme og fejre mig. At de kom for min skyld.

Takketalen

Dagen før var jeg meget nervøs for at holde min tale. Men det var altså ikke så slemt. Det var jo kun for min familie og mine venner. Jeg ville nok ikke turde hvis det var nogle som jeg ikke kendte.

Gaverne

Jeg fik rigtig mange gode gaver, næsten alt hvad jeg ønskede mig. Jeg fik et kamera, tøj, en bærbar computer, smykker, bøger, en taske og penge. Men den bedste gave, tror jeg faktisk, var festen. Det at vi alle var samlet og at vi alle hyggede os.

et minde: noget man husker fra før
 fejre: hædre
 en tradition: vane
 reservere: bestille
 et festlokale: et stort rum, en sal
 en masse: mange

En god dag

Forestil dig en rigtig dejlig konfirmationsdag eller en fødselsdag. Skriv fx om festen, maden, gæsterne og gaverne.

Sæt jer sammen 3-4 i en gruppe, og fortæl hinanden om dagen.

Mettes tale

Kære mor og far – kære gæster

*Når jeg ser på jer alle sammen, bliver jeg så glad. Det er rigtig **rart** at se familie og venner være sammen her i dag for at **fejre** mig. I er her alle sammen for min skyld.*

*Denne dag har jeg glædet mig til i mange måneder, og denne fest er bedre og flottere end jeg har kunnet **forestille mig** at den kunne blive.*

Jeg vil sige tusind tak til mor og far for deres kærlighed, og fordi de holder den dejlige fest for mig. Tak til min lillesøster for at hun ser op til mig, tak til min storebror fordi han har været så sød ved mig når jeg ved at jeg har været irriterende. Tak til mine bedste-forældre fordi de altid er der for mig.

Sidst, men ikke mindst, tak til alle mine gæster for de fine gaver, og fordi I mødte op her i dag.

*Jeg håber I sammen med mig vil **udbringe et leve** for mor og far.*

Mor og far længe leve. Hurra!

rart: hyggeligt

fejre: markere en begivenhed – fødselsdage, konfirmationer m.m. – ved at invitere gæster

forestille sig: danne sig et billede af

udbringe et leve: sammen med andre ønske nogen en god fremtid

Hjælp, jeg skal konfirmeres

Himmel og jord

Caroline, 14 år

Hvorfor vil du konfirmeres?

Alle i min familie er blevet konfirmeret, så det lå ligesom i luften at jeg også skulle konfirmeres.

Tror du på Gud?

Jeg tror ikke rigtig på Gud, men jeg tror at der er mere mellem himmel og jord end det vi ser til dagligt. Vi har gået til konfirmationsforberedelse siden august, og jeg synes det har været spændende og at jeg har lært meget. Men jeg mener ikke man **behøver** være **døbt** og konfirmeret for at være et godt menneske. Jeg tror at alle kommer i himlen hvis de er gode.

Hvad glæder du dig mest til?

Jeg glæder mig til det hele, kirken, festen og selvfølgelig gaverne.

Hvad ønsker du dig i gave?

Jeg ønsker mig mest smykker. Jeg vil hellere have rigtige gaver end penge, for gaver er mere spændende at pakke op.

Er der noget du frygter?

Ja, jeg synes det ville være rigtig pinligt at falde kirken.

forberede: gøre klar
behøve: have brug for
døbe: præsten døber et barn og siger barnets navn
frygte: være bange for
pinligt: ubehageligt
fed: meget god
beslutte: bestemme

Jeg tror på Gud

Niclas, 14 år

Hvorfor vil du konfirmeres?

Jeg synes det er en **fed** tradition, og mine forældre er da også glade for at jeg har **besluttet** mig for at gøre det.

Tror du på Gud?

Jeg tror på Gud. Men hvis jeg skal være helt ærlig, så ved jeg ikke ret meget om kristendommen. Jeg ved at man kommer i himlen når man engang dør, og det tror jeg på.

Hvad glæder du dig mest til?

Jeg glæder mig mest til at holde en hyggelig fest med venner og familie og få nogle gode gaver.

Hvad ønsker du dig i gave?

Jeg ved endnu ikke hvad jeg ønsker mig.

Er der noget du frygter?

Jeg er lidt nervøs for at skulle være midtpunkt en hel dag og for at skulle holde tale.

Dejlig dag

Signe, 13 år

Hvorfor vil du konfirmeres?

Jeg bliver ikke kun konfirmeret for at få gaver og fest.

Jeg vil også konfirmeres på grund af min tro, og mine forældre har ikke bestemt, at jeg skulle konfirmeres. Det har jeg selv.

Tror du på Gud?

Jeg tror ikke der sidder en hvid-skægget mand og kigger ned på os alle sammen. Men jeg tror det hjælper at tro på noget, specielt hvis man er ked af det. Det er også godt at vide at man kan stole på kirken hvis nu det går helt galt en dag.

Hvad glæder du dig mest til?

Jeg glæder mig allermost til kirken og festen. Det bliver spændende at gå ind i kirken. Jeg skal gå forrest. Jeg er sikker på at det bliver en dejlig dag.

Hvad ønsker du dig i gave?

Jeg ønsker mig en halskæde fra mine forældre til minde om dagen. Ellers ønsker jeg mig kun penge.

Er der noget du frygter?

Jeg er sikker på at alt vil gå godt, men jeg vil helst ikke **snuble** på vej op ad kirkegulvet.

Nonfirmation

Victor, 14 år

Hvorfor vil du konfirmeres?

Jeg vil ikke konfirmeres, men jeg holder en lille nonfirmation.

Tror du på Gud?

Nej, jeg tror ikke på Gud og jeg er heller ikke døbt.

Hvad glæder du dig mest til?

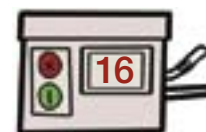
Jeg glæder mig til festen og gaverne. Selvom jeg ikke skal konfirmeres, holder jeg en fest alligevel, en slags nonfirmation. Min familie kommer, og vi skal fejre at jeg er begyndt at blive voksen.

Hvad ønsker du dig i gave?

Jeg spiller trompet i Tivoligården, så jeg ønsker mig **udstyr** til min trompet. Og så ønsker jeg mig også en bærbar computer, men den er måske lidt for dyr.

Er der noget du frygter?

Jeg er lidt nervøs for at mine forældre holder en pinlig tale om mig og fortæller om dumme ting jeg har gjort som barn.

snuble: falde over noget
udstyr: grej

Blå mandag

Blå mandag kalder man mandagen efter konfirmationen. De unge glæder sig meget til den dag. De glæder sig selvfølgelig også til konfirmationen, men mange af dem synes selve konfirmationsfesten er lidt for højtidelig og **formel**. Men Blå mandag er helt den unge konfirmands egen dag.

De fleste får nyt tøj som kaldes andendagstøj. De tager i byen med deres venner og klassekammerater og har det sjovt. Mange konfirmander får penge i konfirmationsgave, og den dag kan de helt selv bestemme hvad de bruger dem til. Derfor er butikkerne altid fulde af unge når det er Blå mandag. Senere på dagen tager de måske sammen i biografen eller i Tivoli.

Den perfekte dag

Det er Blå mandag, og Michael skal sammen med sin klasse en tur på Strøget for at shoppe, i Tivoli og på restaurant.

En tur på Strøget

Først tager klassen på Strøget i et par timer hvor der skal bruges nogle penge. Michael køber en dvd. Han interesserer sig mere for fodbold end for at shoppe, så tiden går lidt langsomt mens han venter på de andre. Pigerne synes derimod det er vildt spændende, og man kan høre dem råbe "se min nye trøje, se mine nye bukser".

formel: korrekt, når alting skal være på en bestemt måde

I Tivoli

I Tivoli **vrimler** det med unge der er kommet for at fejre Blå mandag. **En del** piger har blå striber i håret eller blåt tøj på i **dagens anledning**. Der er en **energisk** stemning, og der bliver løbet, råbt, grinet, og spist is, candyfloss, pomfritter og slik. Drengene skal prøve en masse, radiobiler, racerspil, skydetelt og rutsjebane. Pigerne er også med, men de køber også små bamser og får lavet et **portræt** i en tegnemaskine.

På en restaurant

Dagen er fløjet, og nu skal der spises aftensmad på en kinesisk restaurant. Konfirmanderne sætter sig sammen med deres venner, så det bliver til to drengeborde og et pigebord. Klassen har hele lokalet for sig selv. De unges klasselærer er kommet for at spise med, og pigerne viser hende **ivrigt** hvad de har købt.

Turen hjem

Inden de tager hjem, skal der købes slik og sodavand til hjemturen.

Turen i toget er ret **vild**, for det er svært at sidde stille. Alle har noget at fortælle og prøver at snakke højere end de andre. Bip fra sms-beskeder lyder fra alle sider.

På stationen står forældrene for at tage imod deres søn eller datter. Nu er det slut, og forude venter skole og lektier. Men det har været en vellykket dag, det bliver klassen enig om inden de vinker farvel.

Træt og tilfreds

Michael er træt og glæder sig til at komme hjem og i seng. Der venter ham nemlig en lang skoledag og fodboldtræning i morgen. Den store dag er forbi, og selvom det har været dejligt, er det også en lettelse. Otte måneder er gået med undervisning, kirkegang, nerver og spænding. Nu er det slut.

Vælg et emne og snak om det i 30 sekunder foran din gruppe/klasse

<i>i kirken</i>	<i>festen</i>	<i>gaver</i>
<i>tøj</i>	<i>Blå mandag</i>	<i>nonfirmation</i>

vrimler: der er rigtig mange af dem
en del: nogle
i dagens anledning: fordi det er Blå mandag
energisk: kraftig, dynamisk
et portræt: et billede af en person
ivrig: med stor interesse
vild: ustyrlig

Lidt om konfirmation

Find den rigtige slutning til hver tekst i opgavebogen

en vært/værtinde: person som har gæster og sørger for dem med mad og drikke
 aftale: noget man er blevet enige om
 en maner: hvordan man opfører sig
 foragte: se ned på
 en autoritet: myndighed, den som bestemmer
 sluge: spise hurtigt og grådigt

- A** Som **vært** eller **værtinde** er det umuligt at nå alting selv. Det er surt at komme i tanke om kameraet når festen er forbi. Derfor: **Aftal** i forvejen med en sød fætter, ...
- B** Vore dages ungdom har dårlige **manerer**, **foragter autoritet**, har ingen respekt for ældre mennesker og snakker når den skulle arbejde. De unge rejser sig ikke længere op når ældre kommer ind i et lokale. De modsiger deres forældre, råber op i selskaber, **sluger** desserten ved spisebordet, ...

- C** I gamle dage risikerede man at komme i fængsel hvis man **nægtede** at blive konfirmeret. Her kunne man sidde indtil man havde lært nok til at blive konfirmeret. Indtil 1857 skulle alle børn, hvis forældre var medlemmer af folkekirken, konfirmeres inden de fyldte 19 år. ...
- D** Et stort hold konfirmander har fortalt hvad de ønsker sig. På deres lange ønskelister kan man se mange forskellige ting. Her kan du se top 10 af konfirmandens ønskeliste: ...

sms besked – Skriv mindst to sms beskeder

A.

*Du skriver en besked til dine forældre.
Du har været i byen
Blå mandag.
Bed dem om at hente dig.
Skriv hvor du har været og hvor og hvornår de skal hente dig.*

B.

*Du er blevet væk fra dine venner i byen.
Send besked.
Skriv hvor du er, og bed dem om at mødes med dig og at du venter på dem.*

C.

*Skriv en sms til en ven.
Sig at du har billetter til biografen, hvor I skal mødes og hvornår.*

nægte: sige nej

Keder du dig?

Forude venter en lang weekend hvor du bare går hjemme og keder dig. Hvordan kan man gøre kedelige fridage sjovere?

Ring og spørg nogle venner om de ikke vil ud at spille fodbold, eller en tur i svømmehallen.

Tag ned i din klub, og tag måske én eller to venner med.

Kast dig over noget kreativt. Mal, tegn eller **sy** dit gamle tøj **om** til noget nyt.

Kast dig over en ny interesse fx at fotografere, skate, lave **smykker** ud af perler, eller noget helt andet.

Hvis du kan lide at skrive, så skriv digte eller historier.

Inviter en ven eller flere til en hyggelig videoaften.

Hold en havefest, eller slå et telt op i haven, og **inviter** vennerne på **lejrtur**.

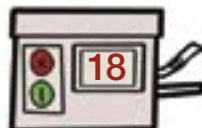
Hvis du kan lide at bage, så gå i køkkenet og overrask din familie med en dejlig kage.

Gå på biblioteket, og find nogle **fede** bøger, film eller spil til computeren.

Hvis du keder dig virkelig meget, så find et arbejde, tjen nogle penge fx ved at passe børn, gå med aviser eller lufte naboens hund.

Lav dit værelse **om**.
Ryd op og sorter dine ting.
Smid ud, flyt rundt på møblerne, mal væggene og få dig en ny **hule**.

sy: fastgøre med nål og tråd
sy om: lave tøj anderledes
et smykke: ring, halskæde osv.
invitere: spørge om nogen vil komme til fx fest
en lejrtur: en campingtur
fed: her sjov
lave om: ændre, gøre anderledes
smide ud: kassere, kaste ud
en hule: (her) et hyggeligt lille sted

Det er søndag og du er alene hjemme. Du keder dig. Hvad finder du på at lave? Skriv mindst 5 sætninger.

God til at tegne

Alle børn elsker at tegne og male, mens de er små. Du kender det nok fra dig selv. Da du var mindre, tegnede du sikkert meget mere end du gør nu. For mange børn **holder faktisk op** med at tegne i 12–13 års alderen. Måske fordi de får andre interesser, måske fordi de bliver kritiske over for deres egne tegninger og synes at de slet ikke kan tegne noget **ordentligt**. Men faktisk kan langt de fleste lære at tegne. Den bedste måde til at blive bedre på, er at tegne meget. Når man bliver dygtigere til det, så bliver det også sjovere.

Katrine er 15 år og hun har et særligt **talent** for at tegne. Hun skaber sit helt eget **univers**, som hun forsvinder ind i når hun tegner.

”Før tegnede jeg kun i hånden, men nu bruger jeg for det meste computeren. Jeg har fundet nogle gode programmer som jeg har lært mig selv at bruge,” fortæller Katrine, der tegner overalt, hele tiden. Hun er typen som tegner på skolebøgerne, på bagsiden af sine opgaver og alle andre steder hvor hun kan få plads til en af de små **figurer**.

Katrine har gået til tegning på en billedskole i mange år, og der har hun lært en del. Men det meste har hun lært sig selv, når hun har siddet derhjemme i timevis med blyanter og farver i hånden. ”Min drøm er at komme til at leve af at tegne.”

Lav en tegneserie med mindst 4 billeder. Skriv teksten under billederne eller i talebobler. Tegneserien må gerne handle om fritid.

holde op: stoppe
ordentlig: pænt
et talent: en evne
et univers: en verden
en figur: en person, et væsen

Hårdt arbejde

Oskar er 13 år gammel og kommer fra Århus. Han er flyttet til København, væk fra sin far, mor, søskende og venner. Oskar er helt **vild med** at danse ballet, og hans drøm er at blive professionel danser. For at få mulighed for at blive professionel balletdanser blev han nødt til at flytte til København og gå på balletskole der. Han elsker at stå på en scene og danse foran en masse mennesker.

Han har nu danset i fire år. Det var hans **moster** som **foreslog** ham at gå til dans. Han kunne lide det med det samme, og siden har han danset næsten hver eneste dag. Han forstod med det samme at det lige var noget for ham. Inden han fandt ud af det med dansen, havde han prøvet at gå til fodbold og gymnastik, men det var ikke rigtig noget for ham.

Oskar er så god til ballet at han var en af de få som blev **optaget på** Det Kongelige Teater i København.

Han bor hos en **plejefamilie** sammen med fire andre fra balletskolen. Nogle gange savner han sin familie og sine venner derhjemme. Han synes det er sjovt at være i København, og han har det godt. Han kan rejse hjem i weekenderne når han har tid og lyst.

Oskar træner syv gange om ugen, **samtidig** med at han skal passe sin skole. Han har også lektier for, så han har meget at lave.

Det er hårdt at træne så meget, men man skal arbejde meget for at blive en god danser. Oskar kan godt lide at presse sig selv sådan at han kan mærke at han er træt når han har trænet. Så er det jo fedt at stå i badet efter en rigtig hård træning.

Og der er en god grund til at træne hårdt. Det er nemlig kun de allerbedste der får lov til at gå på balletskolen. Hvert år skal eleverne til **en eksamen** som de skal **bestå** for at få lov til at fortsætte på skolen. Oskar har lige bestået sin eksamen, men nogle af vennerne på skolen bestod ikke deres eksamen og måtte derfor rejse hjem. Der er **konkurrence** og pres på balletskolen. Nogle gange kan det være trist når nogle af vennerne bliver sendt hjem.

Når eleverne er 16 år, kommer de bedste til at træne med de voksne balletdansere.

vild med: elsker
en moster: mors søster
foreslå: tilråde
optaget på: komme ind på
en plejefamilie: familie som har andres børn i pleje
samtidig med: på samme tid
en eksamen: prøve
bestå: klare
en konkurrence: kamp

*Skriv en besked fra Oskar til plejefamilien om:
 At han er på balletskolen.
 Hvor han tager hen bagefter.
 Hvem han er sammen med.
 Hvornår han kommer hjem.*

Et supertalent

Emil er en ung **violinist** i Danmark. Han er 14 år gammel og har spillet violin i 8 år. Han begyndte som sagt at spille da han var seks år gammel. Hele familien er meget interesseret i musik, og hans mor og to søskende spiller på **instrument**. Hans mor spiller på **klaver**, hun er klaverlærer. Hans storebror spiller på trommer og er med i et band, og hans søster spiller på fløjte. Hans far spiller ikke på noget instrument, men lytter til al slags musik, og elsker at høre når nogen i familien spiller.

Derfor var det meget naturligt for Emil at begynde at spille. Han øver på violinen i ca. halvanden time hver dag. Hvis der er koncerter eller prøver, så spiller han nogle gange fem til seks timer om dagen. Der er mange i hans klasse som synes at det er

lidt underligt at bruge så meget tid på at spille violin og klaver. I Emils klasse interesserer de fleste drenge sig mest for fodbold og computerspil, og pigerne for dans, mode og sport. Emil spiller ofte til koncerter sammen med andre unge. Han er altid nervøs inden han skal på scenen, men når han først er der, glemmer han alt omkring sig og lever sig helt ind i musikken.

Violin er det instrument han best kan lide. Han kan godt lide at lytte til alle instrumenter og al slags musik. Han lytter til musik som alle andre unge, men også klassisk musik.

Da Emil var yngre, spillede han bare for sjov. Nu er det blevet mere alvor. Emil siger at det at spille på et instrument er en hobby, en **uddannelse** og et arbejde på samme tid. Han siger at mange først starter deres uddannelse efter studentereksamen, men at han startede da han var meget ung.

Lav 6 spørgsmål til Emil ud fra teksten, og skriv dem ned.

Stil spørgsmålene til din sidemand, og skriv svarene ned.

en violinist: en som spiller på violin
et instrument: en ting man spiller musik på
et klaver: et piano
en uddannelse: du får uddannelsen i skolen, dvs. du lærer/studerer

Lommepege og fritidsjob

I Danmark får de fleste børn og unge lommepege af deres forældre. Nogle skal lave noget for at få lommepege, mens andre får lommepege uanset om de hjælper til eller ej.

1. Rasmus

Jeg får lommepege hver uge. Jeg hjælper til hvis mine forældre beder mig om det. Jeg plejer at hjælpe til med at tage ud af bordet, putte i opvaskemaskinen og den slags. Jeg skal også gå tur med hunden hver dag, men det har jeg ikke noget imod. Jeg vasker min mors bil en gang om måneden. Jeg synes at det er **rimeligt** at man hjælper hinanden i en familie, og at man skal lave lidt for sine lommepege. Jeg har ikke noget fritidsjob, for jeg **har** så **travlt** med så mange ting. Jeg går fx til håndbold og spejder.

2. Nikolaj

Han interesserer sig meget for computere og er faktisk god til alt muligt som har med dem at gøre. Han arbejder som IT-medhjælper på skolen. Hver mandag eftermiddag arbejder han et par timer med at sætte skolens computere op, **tilslutte** dem og installere programmer. De er to drenge på skolen som har været så heldige at få dette job. Han synes at det er rigtig sjovt at arbejde med det han er interesseret i. Han får også lommepege hjemme. "Dem kunne jeg godt klare mig med, men jeg synes at det er sjovt at tjene mine egne penge."

3. Lærke

Jeg får lommepege hver uge, og dem skal jeg lave en masse for at få. Vi har en liste på køleskabet over de ting jeg skal huske at gøre. Jeg skal dække bord, **fej**e trapper og tømme opvaskemaskinen. I weekenden skal jeg støvsuge mit værelse og mine søskendes værelser. Jeg skal tit passe mine to søskende. Jeg skal ikke selv betale dyre ting som tøj og den slags. Det får jeg ekstra penge til. Jeg tjener lidt på at passe naboens børn en gang imellem. Jeg synes nogle gange at jeg skal bruge for meget af min fritid til at hjælpe til. Jeg går til badminton to gange om ugen, så jeg har meget travlt.

4. Helena

Hun arbejder i sine forældres kiosk. Det har hun gjort i et år. Hun fylder op med varer, gør rent og **ekspederer**. Hun arbejder to til tre timer om eftermiddagen et par gange om ugen og i weekenderne. Helena synes det er et godt arbejde og rart at tjene sine egne penge. Engang var hun alene i kiosken da der kom nogle mænd og truede hende til at udlevere pengene i kassen. "Det var ikke rart, og jeg blev meget bange. Nu får jeg aldrig lov til at være alene i kiosken." Hun spillede håndbold før, men det holdt hun op med fordi hun havde for meget at lave.

rimeligt: retfærdigt
har travlt: har meget at lave
tilslutte: sætte strøm til
feje: man fejer gulvet med en kost
ekspedere: betjene kunder i en butik

Skriv et brev til brevkassen

Du synes du skal lave alt for meget derhjemme.
 Fortæl hvor meget du skal lave,
 og hvor meget du får i lommepege.
 Spørg brevkassen om det er
 for meget, for lidt eller rimeligt.

Kære brevkasse ...

Min yndlingsport

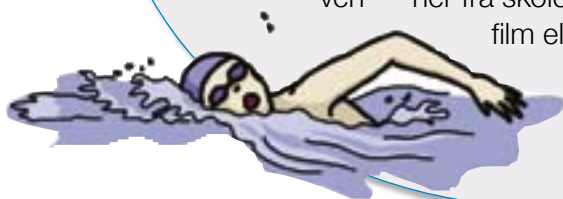
Clara, 13 år

Jeg går til latindans og til rock'n'roll. Jeg er vild med at danse og begyndte at gå til dans da jeg var fire år gammel. Det er sjovt at danse, og man bliver i godt humør af at springe rundt til musikken. Jeg bliver i hvert fald altid glad af at danse. Man bliver også mere energisk af at røre sig, selvom man også bruger meget energi. Dans er faktisk en rigtig hård sport der kræver en god **kondition**. Jeg går til dans tre gange om ugen, men jeg elsker også at danse rundt i lejligheden, når jeg er alene hjemme. Det kan jeg slet ikke lade være med når jeg hører noget fed musik. Jeg har deltaget i sjællandsmesterskabet i dans og vil gerne være danmarksmester. Jeg kan slet ikke **forestille mig** et liv uden dans.

Ida, 14 år

Svømning betyder utrolig meget for mig. Når jeg er sammen med de andre svømmere, føler jeg at jeg er noget og at jeg kan noget. Jeg pakker sportstasken og går til svømning fire gange om ugen, og svømmer i to timer hver gang. Jeg har deltaget i mange konkurrencer, og jeg deltager i **stævner** ca. hveranden uge. Min samling af **medaljer** er også begyndt at fylde godt på mit værelse. Men selvom svømning betyder meget for mig, så har jeg fundet tid til det hele. Nu er jeg tit sammen med familien om aftenen hvor vi hygger os. Jeg er ofte sammen med mine venner fra skolen, så spiller vi fodbold, ser film eller laver noget andet. Så snakker vi slet ikke om svømning.

kondition: form
forestille sig: tænke sig
et stævne: et stort møde
en medalje: en præmie

Anton, 14 år

Jeg spiller fodbold to gange om ugen og er også begyndt at løbetræne sammen med min storebror. Vi løber 3–5 kilometer hver gang. Jeg vil holde mig i god form, for jeg drømmer om at blive professionel fodboldspiller. Det kunne være så fedt at komme til at spille for FCK. Det er helt klart mit **yndlingshold**. Det er sjovest at spille kamp og få prøvet af hvor god man er. Selvfølgelig vil man gerne vinde, men det betyder ikke alt. Jeg har fået en masse venner gennem min sport, og vi har det sjovt når vi spiller. Man får også en masse gode oplevelser, fx når man er til stævner. Det er også sundt at røre sig, og jeg kunne slet ikke undvære at mødes med kammeraterne og spille fodbold.

Jakob, 13 år

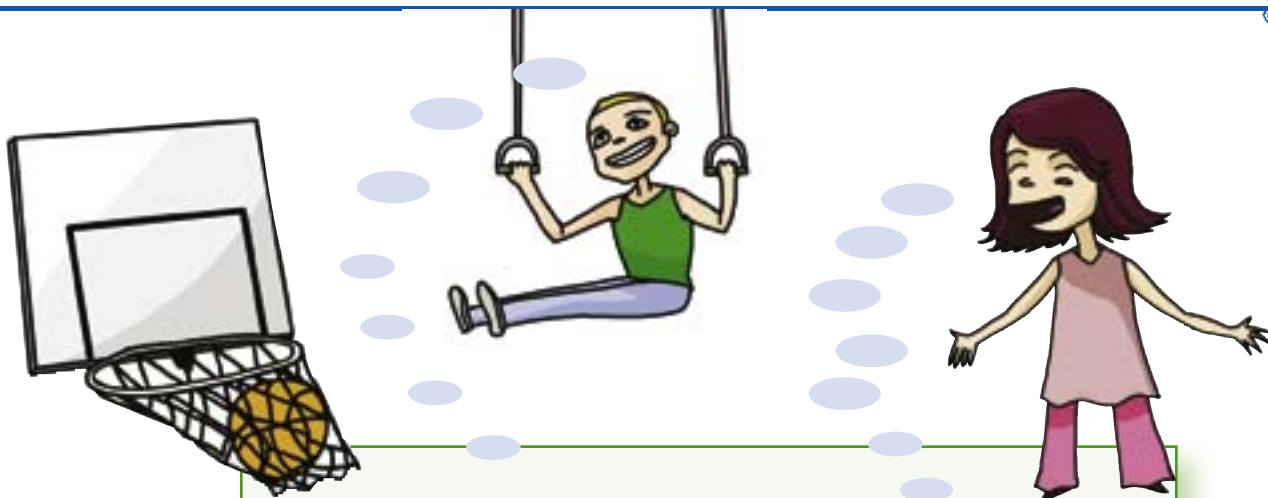
Jeg spiller ishockey og har gjort det i fem år. Jeg begyndte at spille ishockey fordi jeg gerne ville blive bedre til at stå på rulleskøjter. Men så blev jeg **bidt af** sporten og har spillet lige siden. Det er en vild fed og lidt hård sport, men det er lige noget for mig. Selvom man kan få lidt ondt i enden når man hele tiden falder. Man bliver nødt til at være lidt af **en bisse** for at kunne lide sporten, for det går hårdt til, og man kan godt få en albue når dommeren ikke ser det. Nogle gange kan man blive lidt sur når man bliver hårdt tacklet, men det er alligevel sjovt at spille. Jeg vil gerne på det danske landshold når jeg bliver ældre. Ishockey er en vintersport, så vi træner ikke om sommeren. Derfor løber og svømmer jeg om sommeren, for så er jeg i god form når vi starter igen om efteråret.

yndlings: det man bedst kan lide
bidt af: vild med
en bisse: en bølge

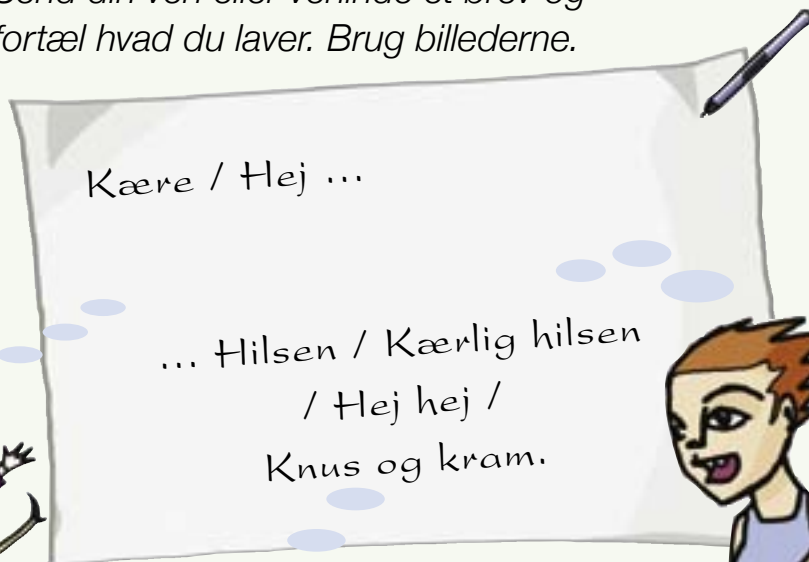

Et brev fra en "sportsidiot"

Du er på idrætsskole i Danmark.
Send din ven eller veninde et brev og
fortæl hvad du laver. Brug billederne.

En brækket næse

Joakim har bokset siden han var 11 år. Det kan være en hård sport, men han er ikke bange for at få en **blodtud**.

Joakim ved ikke hvor mange gange han har **brækket** sin næse. Lige nu er næsen **svulmet op**, så han har også taget fri fra boksningen i et stykke tid.

“Da jeg var 14 år, trænede jeg med en voksen mand. Pludselig ramte han min næse, og det gav en **skrækkelig** lyd. Det gjorde ondt, puha,” siger den femtenårige Joakim og tænker tilbage på første gang benet i næsen brækkede.

“Min træner rettede næsen op og bad mig tage på sygehuset. Her satte lægerne en **skinne** på næsen og fortalte mig at jeg kunne begynde at træne igen efter 14 dage. Jeg var bange første gang, men nu ved jeg at det kan ske. Hvis man brækker næsen mange gange, kan lægerne **fjerne** brusken og sætte to kugler op i stedet, så bliver næsen mere **elastisk**.”

Joakim er ikke spor bekymret over hvordan hans næse ser ud. Han synes at boksning er en god måde at holde sig i form på. Han træner fem gange om ugen, to timer hver gang. Han har også gode kammerater i bokseklubben som han kan tale med om alt.

“Man skal være **forberedt på** at man på et tidspunkt kan få et blåt øje, brække næsen eller får kæben slået af led. Er man forberedt på det, er boksning en god sport, siger Joakim. I andre sportsgrene er der jo også skader, siger han og smiler. Hos os sker skaderne bare mest på hovedet og hænderne.”

Der er nogle af Joakims venner der har prøvet at bokse. Men de er holdt op efter få måneder.

Enten har de fået et job, eller de er blevet bange når jeg er kommet ud af bokseringen med et blåt øje eller blod ud af næsen, siger Joakim.

Men Joakim har holdt ud. Han vandt sin første kamp da han var 12 år, og nu er han kommet på landsholdet. I marts måned vandt han sølv ved det danske mesterskab.

“Jeg var lidt sur over at jeg ikke vandt guld. Men det var den hårdeste kamp jeg nogensinde har bokset.”

blodtud: næseblod
brækket: skade så der kommer blod
svulme op: hæve, vokse
skrækkelig: forfærdelig
en skinne: et stykke af fx jern til støtte
fjerne: tage væk
elastisk: som en elastik
forberedt på: være klar

Vælg et emne og snak om det i 30 sekunder foran din gruppe/klasse

<i>boksning</i>	<i>håndbold</i>	<i>basketball</i>
<i>badminton</i>	<i>skøjter</i>	<i>dans</i>
<i>ishockey</i>	<i>gymnastik</i>	<i>cykling</i>
<i>golf</i>	<i>svømning</i>	<i>skisport</i>

Sport – for og imod

Line kan ikke **forestille** sig et liv uden sport. Hun er en af de mest **lovende** badmintonspillere i Danmark. Hun er opvokset med badminton og sport. Line træner syv til otte gange om ugen. Træningen består af styrketræning, løbeture og selvfølgelig badminton. Derudover spiller hun kampe i weekenderne.

Søren vil hellere spise en **edderkop** end at gå til sport. Han kan ikke lide at langt de fleste sportsgrene er opdelt mellem drenge og piger. Det synes han er underligt. Der kommer sådan en underlig tone når det kun er drenge der træner sammen. Piger har det nok på samme måde. "Jeg har aldrig rigtig kunne lide sport, og jeg gider ikke engang se sportsudsendelser i tv," siger Søren.

Hans kan slet ikke forstå hvordan folk kan leve uden at dyrke en eller anden sport. "Jeg går til håndbold, og så spiller jeg golf. Det er faktisk det sjoveste jeg ved. Jeg ved godt at jeg også skal passe min skole og alt det andet. Men sporten er det vigtigste for mig. Jeg elsker det," siger Hans.

Rikke forstår ikke hvordan folk gider alt det med sport. Tænk al den tid der går med at hoppe og springe rundt. "Jeg kan ikke se hvad folk får ud af det, andet end at svede og så blive trætte. Nej tak, så vil jeg hellere sidde hjemme foran mit fjernsyn og hygge mig sammen med vennerne i min fritid," siger Rikke.

For **Maja** er håndbold det vigtigste af alt. Hun synes at det er så sjovt. Hun går til håndbold to gange om ugen og spiller ofte kampe i weekenden. Maja elsker også at se sport i fjernsynet, også selvom det ikke er håndbold.

*Er du for eller imod sport?
Hvorfor?*

*Jeg er for/imod ...
Jeg synes ... fordi ...
Derfor synes jeg ...*

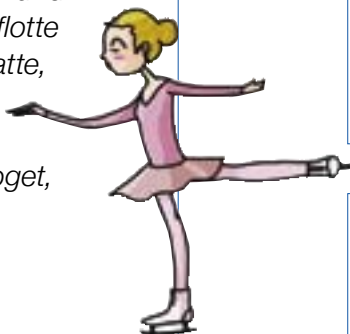
forestille sig: danne sig et billede af
lovende: håbefulde
en edderkop: et dyr som har otte ben og spinder et net til at fange insekter i

Lidt af hvert

1.

Kunne du tænke dig at arbejde i mange timer på at hugge en **figur** ud af is? Hvert år **samles kunstnere** rundt omkring i verden for at lave flotte figurer af is, fx kæmpe vildkatte, slotte eller rutsjebaner. Det må være lidt specielt at arbejde så længe på noget, der bare forsvinder.

4.

Hvis man skal tro på et hold britiske **forskere**, burde de danske sportsfolk vinde de fleste kampe. Forskere har nemlig fundet ud af at sportsfolk klædt i rødt oftere slutter deres kampe med sejr.

5.

Det var dreng**e**bander fra New York der begyndte at "brea**k**e" engang i 1970'erne. Måske havde de fået for meget af slåskampe. I hvert fald begyndte de at danse imod hinanden i stedet for at slå. De kæmpede om hvem der havde de **sejeste** "moves". De der vandt fik meget respekt og de andre bander så op til dem. Så vinderen af en dansekamp fik magten på gaden. Lige indtil en anden bande dansede dem væk fra **magten** igen.

2.

Du har sikkert prøvet at blæse bobler af tyggegummi. Du kender dem, de der store der klistrer sig fast i hele hovedet. Men hvor store kan du lave dem? En af de største tyggegummibobler der er blevet **pustet op** var 58 cm i diameter. Boblens ejer var en amerikansk pige der hedder Susan. Har du lyst til at prøve?

3.

Det at løbe på skateboard er som mange andre sportsgrene kommet til Danmark fra USA. Det kan være en hård sport, og hvis man vil blive en god skater, kræver det øvelse. Masser af øvelse. Man falder ofte, slår sig og får **skrammer**.

en figur: en person eller et væsen
 samles: mødes
 en kunstner: en person som skaber kunstværk
 puste op: blæse luft i
 en skramme: et lille sår
 en forsker: en videnskabsmand
 en bande: en gruppe mennesker som laver noget ulovligt sammen
 sej: flot
 magt: styre

En historieroulette

Sæt jer sammen to og to. Lav en historie om en sportskamp. I skal slå med en terning for at få de oplysninger som I skal bruge til historien. Slå seks gange for at få de stikord I skal bruge. Historien skal være på mindst 50 ord.

A. I skal spille en kamp i

1. fodbold
2. håndbold
3. volleyball
4. basketball
5. ishockey
6. høvdingebold

B. I spiller mod

1. en anden klasse
2. en klasse fra en anden skole
3. en flok monstre
4. en masse gamle damer
5. fire hekse
6. lærere

C. Kampen spilles

1. på en græsplæne
2. på en parkeringsplads
3. i skøjtehallen
4. i gymnastiksalen
5. på et skib
6. på månen

D. Jeres tøj er

1. gymnastiktøj
2. regntøj
3. badetøj
4. skitøj
5. shorts og t-shirts
6. læderbukser

E. Problemet er

1. en stor hund
2. en gal mand
3. en sjov bankrøver
4. en prinsesse
5. en gammel bil
6. en sur politimand

F. Hjælpen kommer fra

1. en ny computer
2. en gammel dommer
3. en sort kat
4. en helikopter
5. en ung præst
6. en sur lærer

Hej allesammen ...

eller i hvert fald dig som læser min hjemmeside

Gnaveren

Hej og velkommen på min superflotte hjemmeside. Jeg er en dreng på 13 år. Jeg er halvt franskmand, mit navn er ikke vigtigt så det siger jeg ikke. Har det fedt når jeg spiller basket, badminton og fodbold. Elsker film. Jeg kan li' at høre musik. Læser meget i min fritid, mest "fantasy", fx Tolkiens bøger. Det bedste ved at læse er at man er i en helt anden verden, og glemmer alt andet. Det er jo dejligt at slippe væk fra hverdagen. Det er også total fedt at skrive "fantasy" fordi man selv kan lave sit eget univers. Man kan opfinde folk eller væsner, som drager, **elverfolk**, hobbitter, eller vampyrer.

Dittepigen

Jeg er en pige på snart 14 år. Jeg bor i Jylland, sådan lidt ude på "bøøh" landet. Og jeg har en mening om alt!

Ting jeg elsker:

- Min syge humor.
- Min familie. De er der altid når jeg har brug for dem!
- Min hund (brunhåret gravhund størrelse "mini"!)
- Musik. Jeg kan lide det meste, og der er noget der passer til hvert sit humør, det er bare dejligt.
- Min mobil. Jeg kan ikke leve uden min mobil, den betyder bare alt for mig!
- Klaver. Har gået til klaver i to år, er dog stoppet nu.

Ting jeg hader:

- Fodbold.
- Min irriterende lillebror.
- Folk der siger noget de ikke mener.
- At høre mig selv synge. Jeg synger forfærdeligt.
- At spise noget jeg ikke kan li'. Jeg er meget kræsen.

elverfolk: små væsener som man forestillede sig at boede i skove, moser, sten og høje
kræsen: kan ikke lide al slags mad

Ting jeg elsker og ting jeg hader!

Skriv om dig selv som "Dittepigen" har gjort.

Notorious

Sad derhjemme så sent som i går og prøvede nogle nye bukser, da mit **blik** pludseligt **faldt på** min hylde med mine computerspil. Der så jeg et spil, som jeg troede var dødt og begravet for længe siden, nemlig Super Mario. Jeg var pludselig en lille dreng igen, hyggede med spillet og en **spandfuld** cola ved min side. Har siddet og tænkt; "Hvad blev der egentlig af de gode, gamle tider, hvor man **satte** mere **pris på** "gameplay" end grafik?" Er der flere derude som er blevet ramt af den samme **retrofeber** som jeg?

Hexia

Vedui' il'er (**elvisk** for goddag).
Hej du, jeg er 14 år. Jeg er halvt svensker og taler dansk og også lidt svensk.
Nå ja, jeg er en pige (navn nævner jeg ikke her).
Fritiden går med at være kreativ, og lave glasmaling, og nørde foran min pc. Som sagt, jeg er computernørd, så spørg hvis I har problemer med jeres.
Begge mine forældre arbejder med mennesker, men jeg vil være dyrlæge. Jeg går i ottende klasse, det er en herlig klasse jeg går i.

blikket falder på: man får øje på
en spandfuld: masser af
sætte pris på: værdsætte
retrofeber: når noget gammelt bliver moderne og populært igen
elvisk: det sprog elverfolk taler

Har du oplevet noget mystisk?

Camilla

Jeg tror ikke så meget på **spøgelse**, trolde og den slags, men jeg tror på at der findes liv udenfor jorden. Det ville ikke være så underligt, for hvorfor skulle vi være de eneste i **universet**? Jeg har selv set noget som jeg tror kan være **en ufo**. Jeg var sammen med en veninde på vej hjem om aftenen, da vi så et underligt lys på himlen. Lyset bevægede sig rundt sådan lidt zig-zag, så det lignede ikke **et fly**. Der var heller ingen lyd som hvis det havde været et fly. Vi blev lidt underlige ved oplevelsen og fortalte vores familier om det. De gjorde lidt grin med os, fordi vi troede det var en ufo. Det var i hvert fald ikke et fly vi så.

Tobias

Jeg tror på ufoer og at der findes væsner på andre planeter. Jeg tror også på ånder. Jeg har aldrig selv set ånder eller ufoer, men jeg har oplevet noget andet mærkeligt. Jeg **har** ligesom haft **på fornemmelsen** at min mormor var hos mig og talte til mig, selvom hun er død. Jeg holdt rigtig meget af hende og savnede hende meget efter hendes død. Jeg kan stadig få den fornemmelse at hun er hos mig. Det er faktisk rart.

Lisbeth

Jeg ved ikke rigtig hvad jeg tror. Men jeg tror dog at jeg tror lidt på ånder. Jeg ville dø af **skræk** hvis jeg selv oplevede en ånd. Det er lidt ligesom med spøgelse. Dem tror jeg ikke på, men alligevel er jeg bange for at gå ned i fx en mørk kælder. Jeg tror ikke så meget på ufoer og rumvæsner og den slags, det er noget man oplever på film. Ligesom spøgelse, vampyrer og den slags. Jeg har engang oplevet noget underligt. Min mor skulle føde min lillesøster, og hun fødte **tidligere** end hun skulle. Jeg var i skole og pludselig fik jeg på fornemmelsen at min mor var begyndt at føde. Jeg ringede hjem og fik at vide af min moster at min mor var kørt til hospitalet sammen med min far. Det var da mærkeligt.

et **spøgelse**: en død person som viser sig igen

et **univers**: verden

en **ufo**: en flyvende tallerken
"unidentified flying objekt"

et **fly**: en flyvemaskine

have på **fornemmelsen**: tro, føle

skræk: det at være bange

tidligere: før

Lav 5–6 spørgsmål

til en af de unge i teksten.

Stil spørgsmålene til din sidemand.

Svar også på din sidemands spørgsmål.

Bange for mørket

Der er mange ting der er farlige. Farlige ting er noget, du er bange for, noget der gør ondt på dig eller noget der kan skade dig.

Emma

Jeg kan ikke lide mørke, det er farligt. **Især** ikke når jeg er alene hjemme. Hvis der bliver mørkt når jeg er alene hjemme, laver jeg te og tænder for fjernsynet, så der ikke er så **stille**. Jeg er lidt bange hvis der bliver for stille; så kan det være at der er nogen som gemmer sig. Men jeg er ikke bange for mørke når jeg ikke er alene. Så er mørket slet ikke så farligt. Jeg tror at jeg synes at mørke er farligt, når jeg er alene, fordi jeg har set så mange film. Tænk hvis der kom nogen som jeg ikke kender og ville **gøre** mig **fortræd**. Måske ville de sige noget dumt eller stjæle mine ting. Men jeg ved at min mor og far er **nedenunder** når jeg skal sove. Jeg har nogle roser på mit værelse. De lyser med bittesmå lys, og så kan jeg bedre falde i søvn- og så kan jeg **orientere mig**, hvis jeg synes der er noget der er uhyggeligt. Jeg sover aldrig i et helt mørkt værelse.

Frederik

Jeg synes at vores kælder er lidt farlig. Jeg ved jo godt at der egentlig ikke er noget at være bange for, men alligevel. Jeg tænker altid farlige tanker, når jeg er på vej derned. Lige inden jeg når trapperne, siger jeg: "Far, vil du ikke være sød og gå med mig ned?"

Jeg går ikke derned alene. Nogle gange når jeg skal derned, får jeg min lillesøster til at gå med. Det jeg **forestiller mig**, kunne være i kælderen, jeg ved godt det ikke er der, men jeg ser det for mig, er mænd i sorte frakker, måske med knive. Måske er jeg **i virkeligheden** ikke bange.

Jeg tror jeg er mere bange for fantasien end for virkeligheden, for det er tankerne jeg er mest bange for.

Jeg ved godt at der ikke er noget at være bange for i den kælder. Jeg kan også godt grine ad det, men når det er mørkt og jeg skal derned alene, glem det!

Hjælp jeg er bange for ...
Skriv lidt om hvad man kan være bange for og hvorfor.

især særlig
stille: ingen lyde, uden larm
gøre fortræd: skade
nedenunder: (her) nede på underetagen
orientere sig: finde vej
forestille sig: tro
i virkeligheden: faktisk, egentlig

Spøgelse

Ordet spøgelse får os til at tænke på noget uhyggeligt og **mystisk**. Noget vi ikke rigtig tror på, men som vi alligevel er lidt bange for. Eller hvad?

Tror du på spøgelse? Måske ikke, men rigtig mange mennesker er alligevel bange for at **færdes** på kirkegårde om natten. Der fortælles også mange historier om spøgelse som svæver rundt i gamle huse, på **slotte** og herregårde.

Spøgelse hører under det mystiske og **uforklarlige**, og alligevel er der mennesker som påstår at de findes.

En spøgelses**ekspert** fortæller at spøgelse er ånder fra afdøde der af en eller anden grund ikke vil **acceptere** at de ikke længere skal være her på jorden. Ofte holder ånderne til i det hus hvor de selv boede inden døden.

Eksperten siger også at der findes gode og onde spøgelse. De gode kaldes **skytsengle**, og de har påtaget sig opgaven at **beskytte** et levende menneske mod onde ting. De onde spøgelse gør derimod alt for at **genere** de mennesker som de besøger.

De mennesker der fortæller om mødet med spøgelse, beskriver dem som **gennemsigtige** eller **usynlige**. Nogle har mødt spøgelse som lugter **grimt**, flytter rundt på ting, skruer op for radioen og lignende, ligesom andre kan høre fodtrin.

Skal man tro på den slags historier?

mystisk: ikke til at forstå
færdes: (her)gå
 et slot: en stor bygning hvor fx konger og dronninger bor
uforklarlig: ikke til at forstå
 en ekspert: en specialist
acceptere: gå med til, synes er ok
 en skytsengel: en engel som passer på en, som beskytter
beskytte: passe på
genere: irritere og drille nogen
gennemsigtig: ses igennem
usynlig: ses ikke
grim: (her) ikke godt, dårligt

Hvorfor blev fru Andersen til et spøgelse?

*Hvordan døde hun?
 Hvor gammel er hun?
 Hvor går hun igen?
 Hvem møder hun?
 Hvad vil hun?*

Skriv en lille historie.

De dødes ånder går igen

Om aftenen den 31. oktober må ånder fra alle de døde komme ned på jorden igen. Aftenen kaldes for allehelgensaften eller Halloween, som den hedder i USA. I USA fejrer man denne aften med at sætte udskårne og **oplyste græskarmænd** ud i mørket for at tage imod de gode ånder, men de onde ånder skal **skræmmes** væk. Børn og unge klæder sig også ud som fx spøgelses, hekse og **skeletter** og går fra dør til dør for at **tigge** om slik. Denne tradition er nået til Danmark. Det kan man se på salget af store, orange græskar. Aldrig er der blevet solgt så mange græskar i Danmark som nu.

Draculas hjem

Læs beskrivelsen af Draculas hjem godt igennem. Tegn et billede efter beskrivelsen. Sammenlign billedet med din sidemands.

Den lille Dracula og hans familie bor i et meget gammelt slot. Slottet ligger på en høj bakke. Slottet er to etager højt med et tårn på fire etager.

Draculas bedsteforældre bor oppe i tårnet. Der kommer røg ud af alle fire vinduer i tårnet.

Farfar har endnu engang lavet et af sine mislykkede forsøg. Farmors fire katte er flygtet ud på slottets tag. Farmor selv sidder i et af vinduerne.

Den lille Dracula bor i stuen sammen med sine forældre og lillesøster. De kan ikke lide dagslys, og derfor er der brædder for alle vinduerne, undtagen et vindue hvor lillesøster har sin stjerneikkert.

På første sal bor Draculas fætter og kusine og deres forældre. Kusinen ser fjernsyn hele døgnet. Ud fra hendes vindue er der fire fjernsynsantenner. Onkels vindue er dækket med edderkoppespind, men der er lys i tantes vindue, for hun læser spøgeshistorier dag og nat. Fætter er ude at gå en tur med sine hunde. Han står ved det gamle egetræ der står lige ved siden af slottets hoveddør.

oplyst: med lys i
et græskar: en stor frugt med hård skal
græskarmænd: udskårne ansigter i græskar
skræmme: gøre bange
et skelet: kroppens knogler
tigge: betle

Fingeren

Der boede engang en mand på den store hvide herregård Moesgaard syd for Århus. Hans datter var lykkeligt **forlovet** med en pæn ung mand der sagde at han var **godsejersøn**.

På den tid var der mange **røverbander** på egnen, og en aften da herremanden havde været i Århus, blev han på hjemvejen overfaldet af **maskerede** røvere. Under slagsmålet huggede han sin kniv hårdt i hånden på den ene røver, og det lykkedes ham at få gang i hestene og slippe bort. Da manden nåede hjem i sikkerhed på Moesgaard, fandt han i bunden af hestevognen en finger. Han tog den med ind, viste datteren fingeren og fortalte hvordan han var blevet overfaldet. Men han nævnede intet om en mistanke han havde fået til en af røverne.

Et par aftener senere kom datterens kæreste på besøg. Han havde hånden bundet ind og herremanden spurgte interesseret hvad der var i vejen. Han gik hen til skabet, tog den afhuggede finger ud og lagde den på bordet med ordene: "Det er vel ikke sådan en du mangler? Prøv om din ring passer til den."

Den unge mand blev bleg og sagde ikke et ord. Senere blev den unge mand **arresteret** og siden **henrettet** for sine **forbrydelser**. Det viste sig at han havde været leder af en røverbande.

Herremandens datter var både **skamfuld** og ulykkelig, og hun blev aldrig gift. Hun gik rundt og jamrede sig dag og nat, og selv i dag mere end hundrede år efter hendes død, kan man endnu høre hende jamre om natten på Moesgaard.

Muligvis er det også hende der går igen som den hvide dame. Dette spøgelse skal være set af flere når hun stille **vandrer** gennem stuer og sale på Moesgaard.

forlovet: har lovet sin kæreste at ville giftes med ham/hende
et gods: en herregård
en røverbande: en flok røvere
maskeret: med en maske over ansigtet
arrestere: fængsle
henrette: dræbe som straf
en forbrydelse: noget kriminelt
skamfuld: flov
vandre: gå

Herremanden fortalte sin kone hvad der skete på vej hjem fra Århus.

*Genskriv historien.
 Du kan bruge nogle af ordene i tankekortet i din opgavebog.*

Er du let at skræmme? – Test dig selv

Hvad gør du når nogen **knalder** en pose bag din ryg?

Jeg bliver stiv af skræk.

*Jeg bliver først bange og så **rasende**.*

Jeg synes det er barnligt.

Du går ind i et mørkt rum og hører en **flagrende** lyd. Hvad tænker du på?

Nå, her luftes ud!

Jeg må finde flagermusen. Hvor er lyskontakten?

Døren, døren! Jeg må væk!

Du bliver vækket af skridt i værelset. Hvad gør du?

Skriger.

Tænder lyset og spørger om der er nogen.

***Mumler:** "Forsvind, jeg sover."*

Du er i Zoologisk have og står og ser på krokodillerne. Muren mellem dig og dyrene er meget lav. Hvad tænker du?

Lad mig komme væk! Jeg skal ikke ende som krokodilleføde.

Gad vide om krokodillerne mon kan komme over?

*De ved sikkert hvor højt en krokodille kan springe, så jeg må være i **sikkerhed**.*

Tjekker du tit om der ligger et dyr under din seng?

Hver aften.

Ja, men aldrig selv.

*Nej, jeg er allergisk over for **nullermænd**.*

Hvor mange af disse ting synes du er uhyggelige?

- at gå ned i kælderen
- at sove uden lys
- at se gyserfilm

Ingen.

En eller to.

Alle.

Hvordan sover du efter at have hørt en spøgelsehistorie?

Jeg sover overhovedet ikke!

Jeg drømmer mange spændende drømme.

Jeg falder i søvn før de er færdige.

Hvilken type er du?

Tæl sammen hvad du har fået flest af:

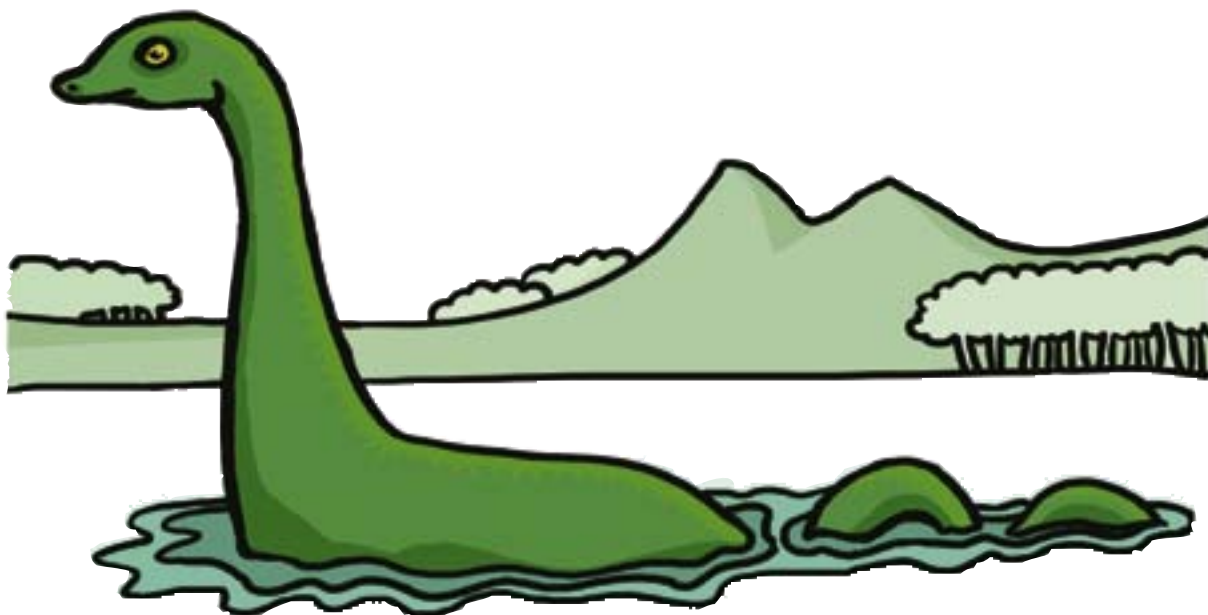
Græskar, flagermus eller spøgelser.

Du får svaret i din opgavebog.

knalde: slå hårdt på en pose, så den måske sprænges
rasende: vred
flagrende: flaksende, viftende,
mumler: tale lavt og utydeligt
en nullermænd: en lille bunke af støv
i sikkerhed: i tryghed

Søuhyre med egen fanklub

I mange år har folk fortalt at de har set noget mystisk i den skotske **sø** Loch Ness. Et kæmpe dyr som ligner en langhalset dinosaur. Ingen har set **søuhyret** helt tæt på, og ingen har kunnet bevise at det findes. **Til gengæld** har mange **påstået** at de har set det **på afstand**, når det dukker op af vandet. Hvert år kommer der over 100.000 turister fra hele verden til Skotland for at få et glimt af Loch Ness-uhyret. Mange håber at de kan tage et fotografi som kan bevise at søuhyret ikke kun findes i folks fantasi. Søuhyret kaldes for Nessie, og det har fans over hele verden. Det har også en fanklub som man kan finde på internettet. Der er blevet skrevet masser af bøger og lavet film om Nessie.

en sø: vand omgivet af land
 et uhyre: et uhyggeligt dyr fx
 en drage
 til gengæld: derimod
 påstå: sige, holde fast ved
 på afstand: lidt fra

*Du er Nessie fan.
 Skriv et brev til fanklubbens hjemmeside.*

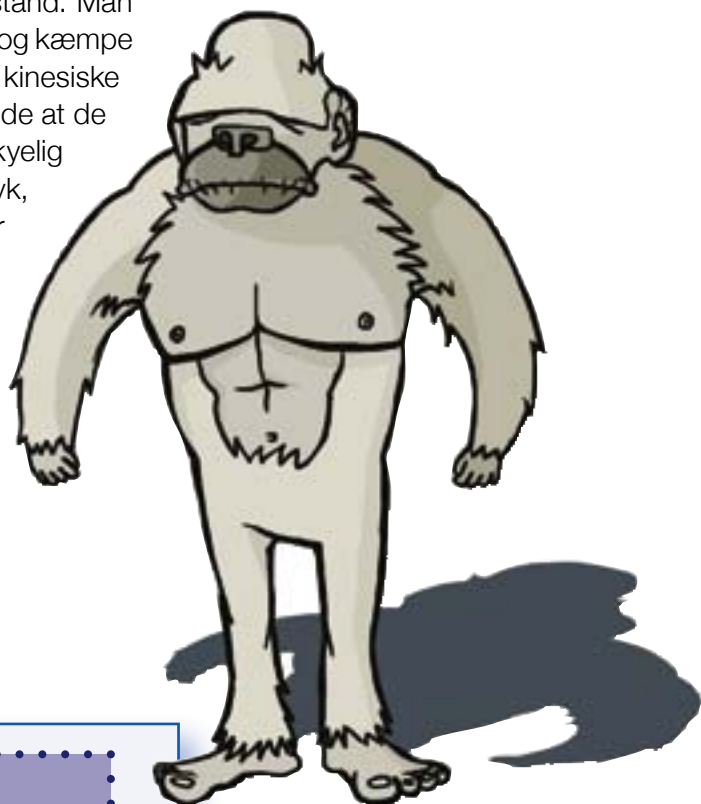
Fortæl:

- Hvem du er.
- Hvorfor du kan li' Nessie.
- Hvor du første gang hørte om søuhyret.
- At du gerne vil skrive med nogen som også er Nessie fan.

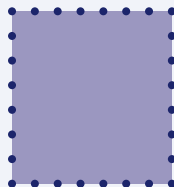
Den afskyelige snemand

I hundrede år har man ledt efter et mærkeligt væsen i et stort snedækket **bjerg**område i Kina og Tibet. Det ukendte væsen kaldes for "Den **afskyelige** snemand" eller for en Yeti. Snemanden er blandt andet blevet verdenskendt gennem tegneserier som Anders And og Tin Tin. Mange mennesker siger at de har set snemanden, men dog altid bagfra og på lang afstand. Man har til gengæld fundet store **hårtotter**, **ekskremitter** og kæmpe fodspor efter snemanden. For nogle år siden så nogle kinesiske turister hele tre snemænd samlet i en gruppe. De sagde at de havde været halvt menneske og halvt dyr. En "afskyelig snemand" er ca. 2 meter høj, går oprejst og har en tyk, kraftig hårvækst over hele kroppen. Den efterlader 40 centimeter lange fodspor i sneen. De kinesiske turister havde fundet nogle hårtotter som blev **undersøgt** af videnskabsmænd. Undersøgelsen viste at hårene måske kom fra en endnu ukendt abe, eller fra en menneskeabe som man troede var uddød. Lige meget hvad den afskyelige snemand er, er den god til at **skjule** sig.

Et postkort fra Tibet

*Du er rejst til Tibet for at finde den afskyelige snemand.
Du er sikker på at du så den i går.
Skriv et postkort til din familie og beskriv den.*

Kære ...

et bjerg: et fjeld
afskyelig: væmmelig, grim
en hårtot: en lille bunke hår
ekskremitter: afføring, lort, skidt
undersøge: se nærmere på
skjule: gemme

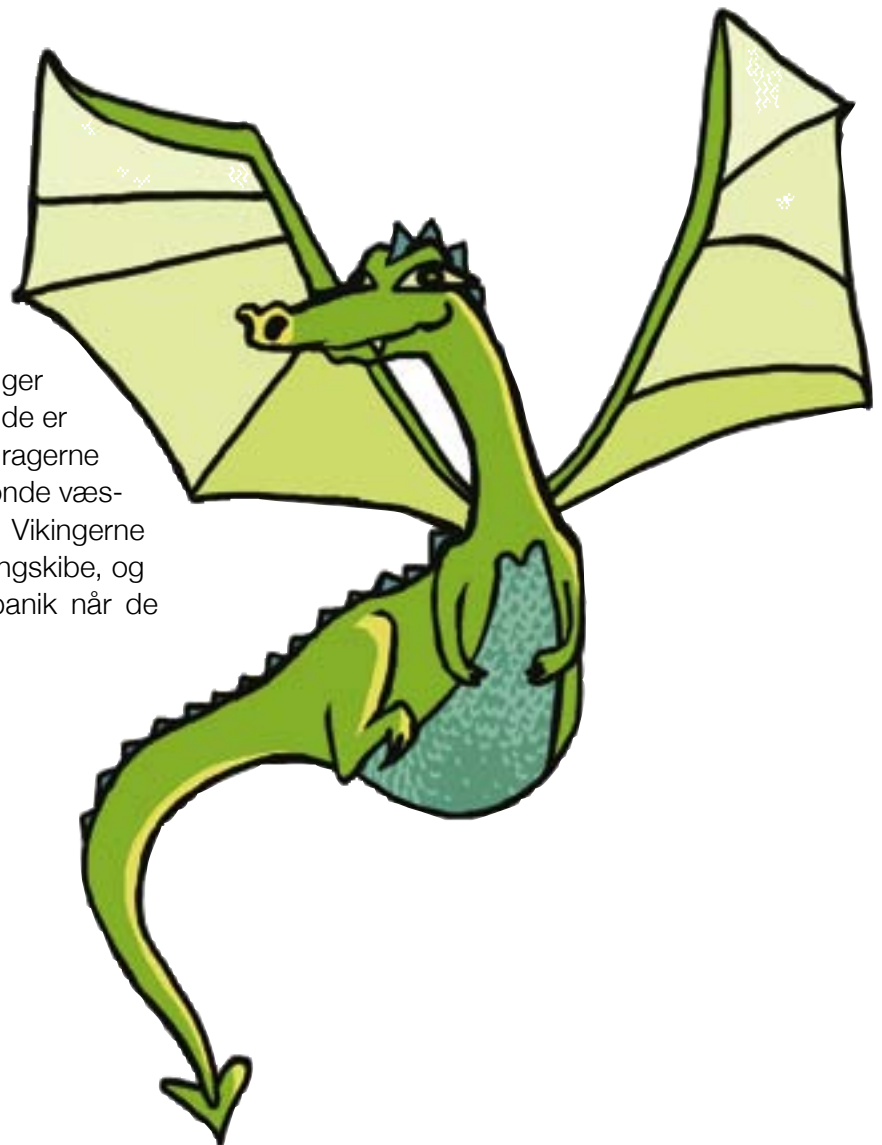

X – rimer på heks

Vi kender hende alle sammen, heksen med den krogede finger, vorten på næsen og de **magiske** kræfter. Til sankt-hans lader danskere en tøjheks **gå op i flammer**, men i gamle dage brændte man levende kvinder på bålet. Man sagde at de var hekse som samarbejdede med Djævelen. Men måske var det i stedet kvinder der var lidt **klogere** end de andre og som vidste noget om fødsler, lægekunst og **urtemedicin**.

Fantasiens drager

Der findes masser af **dragefortællinger** fra hele verden. Drager fra **Østens** lande er næsten altid venlige og kloge. Men dragerne på vores side af jorden er som regel onde væsener der spyr ild og æder mennesker. Vikingerne havde fx tit dragehoveder på deres langskibe, og de **skabte** sikkert både skræk og panik når de kom sejlene.

magisk: overnaturligt
 gå op i flammer: brænde
 klog: det modsatte af dum
 en urt: en plante
 en drage: et uhyre som
 spyr ild
 øst: modsat af vest
 skabe: lave

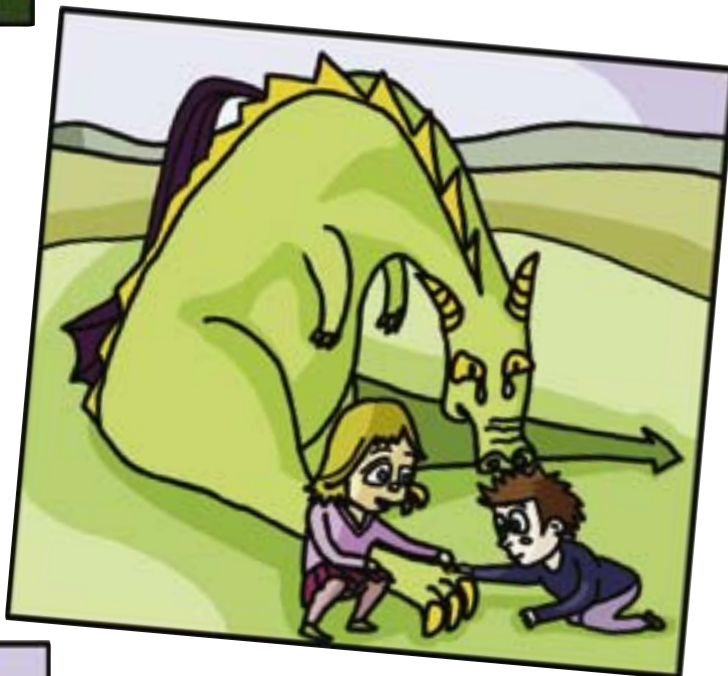

Der var engang ...

.....

Brug billederne
til at skrive en historie.

.....

... slut

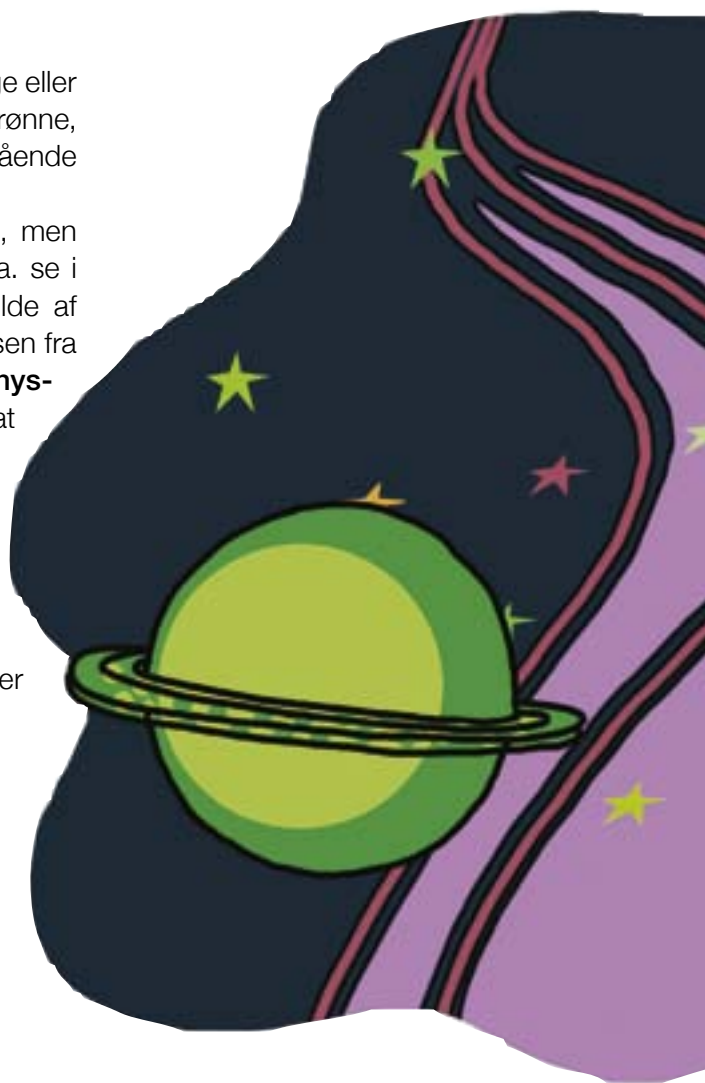
Er vi alene?

Hvordan vil det være at møde et rumvæsen? Er de fredelige eller onde? Hvordan ser et rumvæsen ud? Er det små grønne, slimede væsner med **antenner** på hovedet og store udstående øjne?

De fleste mener at ingen her på jorden kender svaret, men mange mennesker har tænkt over det. Det kan man bl.a. se i kendte film som Starwars, E.T. og Alien. Filmene er fulde af **gætterier**, for i virkeligheden ved vi jo ikke hvordan et væsen fra rummet ser ud, taler, føler, tænker eller lever. Men vi er **nysgerrige**, og vi har vores drømme om måske engang at møde dem.

Det er disse drømme der får rumeksperter til at arbejde videre med **udviklingen** af **rumfartøjer** der kan nå endnu længere ud i universet. I dag er vores rumteknologi ikke udviklet nok til at bygge et fartøj der kan rejse ud mellem stjernerne til et **fjernt** solsystem.

Derfor bliver vores første møde med rumvæsner nok her på jorden, når de kommer på besøg.

en antenne: en stang som modtager radio-og tv bølger

et gætteri: et gæt

nysgerrig: vil vide mere

en udvikling: det som vokser og bliver anderledes

et rumfartøj: fartøj som kan flyve i rummet

fjern: langt væk

Skriv en besked

Der lander en ufo i din have.

Du bliver bange og løber over til naboen.

Du skriver en sms besked til dine forældre og fortæller hvad du så.

Jesper mødte en ufo

På en gård på Sjælland legede ni-årige Tage og syv-årige Jesper med hinanden. Det begyndte at blive mørkt da drengene pludselig opdagede noget mærkeligt på himlen. Det var mørkegråt og havde lige som en hale efter sig. Tage blev bange og løb hjem, men Jesper var nysgerrig og gemte sig nede i en **grøft**. Han ville se hvad det var for en underlig ting der nærmede sig det sted hvor de to venner havde leget. Den mærkelige ting var en ufo, en slags **rumskib**. Den fløj ned mod en lille bakke i nærheden af Jesper og satte farten ned. Da ufoen stod stille i luften, åbnede bunden sig og tre landingsben kom til syne. Pludselig trak ufoen benene ind i sig igen og fløj ned mod en strand lidt længere væk. Den stoppede og der blev **hejst** en slags kurv **ned** fra ufoens bund.

Små mænd kom ud

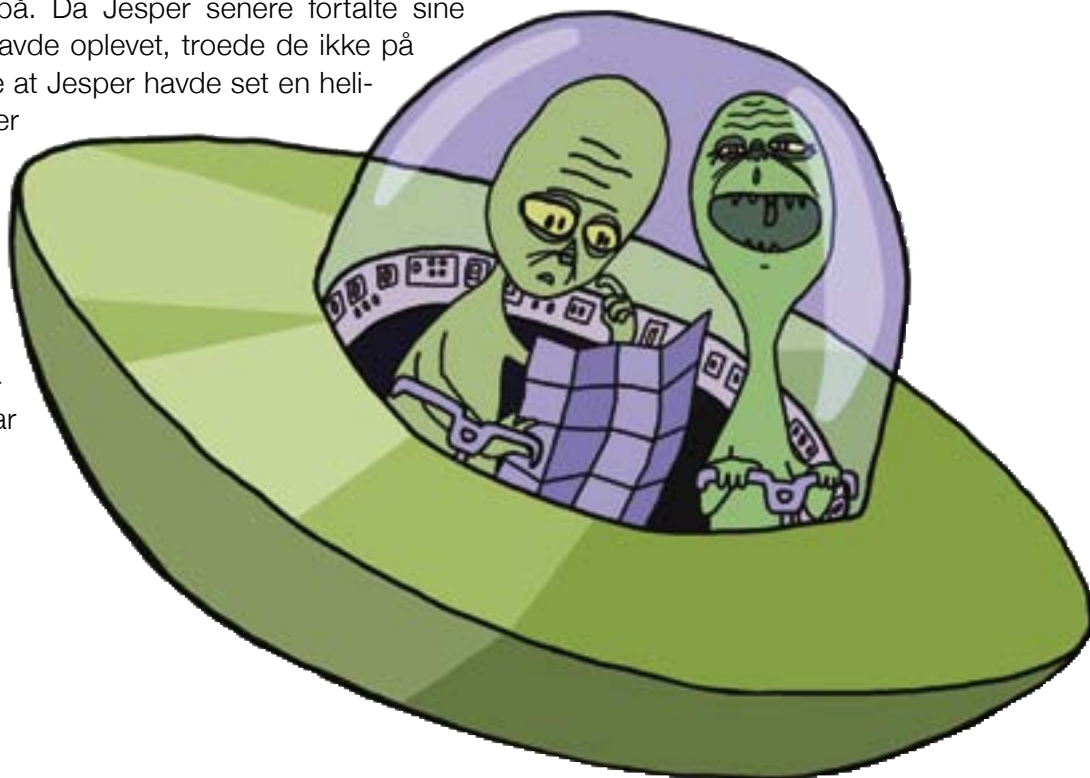
Kurven hang i et tykt **reb**. I kurven var der otte små mænd. Pludselig begyndte ufoen at bevæge sig, og den fløj nu lige imod det sted hvor Jesper gemte sig. Den kom langsomt tættere på Jesper og han kunne se at de otte mænd havde noget i hænderne. Det lignede **kikkert**. Jesper var underligt nok ikke spor bange, men nærmere nysgerrig. De fremmede så faktisk venlige ud, syntes Jesper. Da ufoen kom meget tæt på, så Jesper at de fremmede væsner smilede. Nogle af dem vinkede også til ham. Da rumskibet fløj henover Jesper, syntes han at det lød som en **svag summen**. De syv af mændene kravlede selv fra kurven op i ufoen igen. Den sidste mand blev **hejst op** sammen med kurven. Derefter **forsvandt** ufoen i samme retning som den var kommet fra.

en **grøft**: en lille kanal
et **rumskib**: en ufo
hejse ned: sætte ned
et **reb**: et tykt bånd
en **kikkert**: en ting man
kigger i for at se
på fx stjerner
svag: lav
en **summen**: en lav lyd
som en bi giver fra sig
hejse op: løfte op
forsvinde: blive væk

Ingen troede på Jesper

Jesper så på ufoen og de otte mænd i højst fem minutter, men alligevel nåede han at se en del. De otte mænd var små, ca. 1.25 m. En af mændene havde en blå dragt på. De andre havde stribede dragter i rødt, hvidt og blåt. På ryggen havde de **to beholdere**, og der lå en slange fra dem hen til munden. Alle mændene havde stribede **kasketter** på. Da Jesper senere fortalte sine forældre hvad han havde oplevet, troede de ikke på ham. Hans far mente at Jesper havde set en helikopter, men Jesper var sikker på at det ikke var det han havde set. Jesper så ufoen og de små mænd i januar 1967. Ingen har siden kunnet forklare hvad det var Jesper så dengang.

en beholder: en flaske eller en dunk som indeholder væske eller luft
en kasket: en flad hat med fast skygge foran

Beskriv billedet

*Hvordan ser rumvæsnerne ud?
 Hvor kommer de fra?
 Hvorfor er de kommet til jorden?
 Hvor landede de?
 Hvad laver de? ...*

En historieroulette

Sæt jer sammen to og to. Lav en historie om noget mystisk. I skal slå med en terning for at få de oplysninger som I skal bruge til historien. Slå seks gange for at få de stikord I skal bruge. Historien skal være på mindst 60 ord.

A. Tid

1. en tidlig morgen
2. en mørk aften
3. i går aftes
4. sidste år
5. en mørk nat
6. for 10 år siden

B. Sted

1. på gaden
2. i zoologisk have
3. i skolegården
4. hos tandlægen
5. i en mørk kælder
6. på en kirkegård

C. Hovedpersonen

1. en mørkhåret pige
2. en lyshåret dreng
3. en ældre herre
4. en julemand
5. en prinsesse
6. en gal mand

D. Problemet er

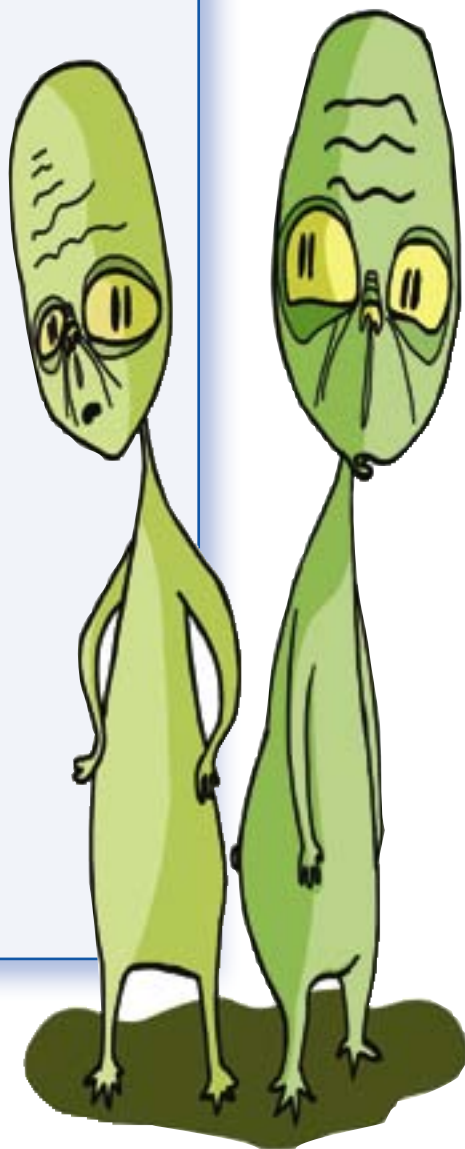
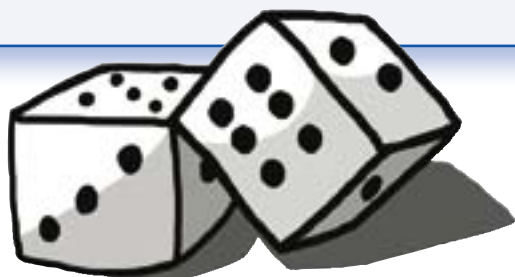
1. en ufo
2. en heks
3. en vampyr
4. et spøgelse
5. en drage
6. et monster

E. Hjælpen kommer fra

1. en hund
2. en politimand
3. et godt monster
4. en præst
5. en flaskeånd
6. nogle små mænd

F. Redderen har

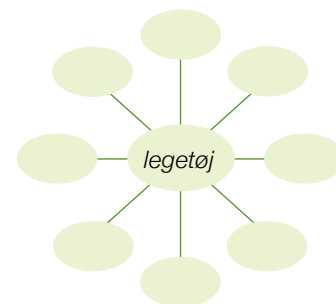
1. et brød
2. en pistol
3. et tæppe
4. en helikopter
5. en kurv
6. en kasket

Novelle 1 – Den legetøjsløse stakkel

A. Inden du læser

1. Lav et tankekort med alle de ord du kender om legetøj. Se billede.
2. Vælg nogle af legetøjsordene, og lav sætninger med dem.
Fx Drengen tegner et billede med en tusch.
3. Hvilket legetøj kunne du bedst lide som barn?

B. Mens du læser

Besvar spørgsmålene på dansk i kladdehæftet.

1. Skriv alle legetøjsordene i teksten ind i dit tankekort.
Du skal sikkert lave flere ringe.
2. Hvad er en legetøjsløs stakkel?
3. Hvorfor havde drengen ikke noget legetøj?
4. Hvad tror du "ejers ikke en rød reje" betyder?
5. Hvad så drengen børnene lege med nede i gården den dejlige efterårsdag?
6. Hvad gjorde drengen ved sin far?

Den legetøjsløse stakkel

af Kim Fupz Aakeson

Historien hedder Den legetøjsløse stakkel og starter meget sørgeligt. Den starter nemlig med sådan et lille **pjok** af en dreng i et højhus, og han havde slet ikke noget legetøj på sit værelse. Ingen klodser, ingen brandbil med en stige man kan skubbe op og ned igen, ingen soldater i plastik til at stille op og skyde ned med en kanon, ikke så meget som den mindste lille dumme æske farvekridt havde han.

"Åh," tænkte den stakkels dreng nogen gange når han stod ude på altanen og kiggede på regnen der plaskede ned i gården. "Havde jeg dog bare haft en lille dum æske farvekridt, hvor ville jeg dog være lykkelig."

Alle andre børn havde jo alt muligt **krim krams** derhjemme på hylderne. Racerbiler og dukkevogne og rigtige tusser med hætter på og legoklodser og plastikting og gummidukker og plyssede bjørne og tavler til at tegne på og spilledåser og nu gider jeg ikke nævne flere ting. Men der var flere ting. Mange flere ting. Der var for eksempel osse dukkehusene og de der bondegårde, hvor man kan løfte taget og sætte dyr ned, men som jeg har sagt een gang, så gider jeg altså ikke **blive ved**.

Og nu kunne vi lade alle de forkælede unger spørge: "Jamen, hvorfor har den legetøjsløse stakkel ikke noget legetøj?"

Det gider jeg godt fortælle, men det er sørgeligt. Det er det. Den legetøjsløse

pjok: tøsedreng
krim krams: ting
blive ved: fortsætte

20 stakkøl havde ikke noget legetøj fordi hans onde og dumme far brugte alle pengene til at drikke øller for. Tænk sig engang, den **møgfar** lå på sofaen inde i stuen og drak øller hele dagen og hele aftenen og nogen gange hele natten. Han drak juleøller og nisseøller og guldøller og lyse øller og mørke øller og stærke øller og mange flere øller, jeg gider bare ikke at fortælle om alle de
25 andre øller han drak. Om påskeøllerne og hvidtøllerne for eksempel, og når han først havde brugt alle pengene til øller, hvad var der så tilbage at købe legetøj for? Ingen verdens ting, ikke en **rød reje** var der tilbage.

Den legetøjsløse stakkøl havde ikke andet end sin far, og han lå altså bare og var bimplende fuld af alle de øller, jeg fortalte om. Enten lå han og snorksov
30 med sin røde næse, eller osse lå han og skrålende og bøvsede med sin tykke mave og sin røde næse, og tit og ofte fik den legetøjsløse stakkøl ikke andet end **tæsk** til aftensmad, og der er altså ikke det samme som pizza med skinke og så for eksempel chokoladebudding eller jordbæris bagefter.

Jeg tror ikke meget på at en historie kan blive mere **trist** end denneher, men
35 der skete noget, heldigvis for ellers ville historien jo ende som den var begyndt, og så ville det først for alvor være trist.

Det var en dejlig efterårsdag og den legetøjsløse stakkøl stod ude på altanen og gloede på blæsten og på alle de raske drenge og piger, der **rendte** rundt nede i gården med store flotte **drager** i både plastik og papir og med lange
40 haler og alt hvad man ellers kunne ønske sig i sådan et ruskevejr. Den legetøjsløse stakkøl fik en tanke, og han tænkte den et stykke tid ude på altanen. Så gik han ind i stuen og tænkte den igen, mens han gloede på sin fulde far, der lå og **snorkede** med sin røde næse. Han kunne sove den far, det kunne han virkelig, jo flere øller han havde drukket, des bedre sov han og den legetøjs-
45 løse stakkøl stod der og tænkte sin tanke, og det var en tanke om noget der var sjovere end at kigge på andre børn og deres drager.

Og så gjorde han det. Han trillede simpelthen sin tykke far ned af sofaen og hele vejen gennem stuen og ud på altanen. Her bandt han **tørresnoren** fast til hans livrem og så baksede han ham simpelthen ud over kanten og lige da den
50 legetøjsløse stakkøl slap sin tykke far, tog vinden fat. Du kan tro den far kunne flyve højere og bedre end nogen af de andre børns drager kunne. Den legetøjsløse stakkøl holdt godt fat i tørresnoren og hans tykke far **steg til vejrs** og han snorkede og prustedede og hans røde næse lyste ud over det hele og alle børnene nede i gården sagde "åh" og "næh" og "se der" og de glemte næsten
55 at holde fast i deres egne drager.

Faktisk var der nogen af dem der kom til at slippe snorene, men det var der ingen der tog sig af. De kom alle sammen løbende op ad trapperne for at stå på altanen sammen med den legetøjsløse stakkøl og klappe i hænderne, når hans fulde far svingede frem og tilbage over tagene i det dejlige blæsevejr og
60 nøj, hvor var de alle sammen misundelige, for der var ingen af dem der nogensinde havde haft en drage der både kunne snorker og lyse med næsen.

Det endte med at den legetøjsløse stakkøl byttede sin far væk. Han fik en brandbil med en stige der kunne trækkes op og ned, to pakker tusser, en bondegård hvor man kunne løfte taget, nogle soldater man kunne stille op og
65 skyde ned, en masse farvekridt, en bunke legoklodser og flere andre ting, faktisk så mange at jeg ikke gider fortælle om dem alle sammen, og fra den

møgfar: dumme far
en rød reje: penge
få tæsk: blive slået
trist: sørgelig
rende: løbe
en drage: legetøj man kan flyve med lavet af en ramme med papir el.stof og en lang snor i
snorke: lyde folk giver fra sig når de sover
en tørresnor: snor til at hænge vasketøj på
stige til vejrs: kom op i luften

dag var den legetøjsløse stakkels hverken legetøjsløs eller stakkels mere. Det er for resten ikke fordi jeg ikke gad fortælle om hans mor, men hun lå altså i sengen med halsbetændelse og kunne ikke være med, men jeg ved tilfældigvis at ⁷⁰ hun senere blev **rask** og var godt **tilfreds** med at slippe for at høre på den **fulderik** ligge og snorke og **skråle** inde på sofaen. Hun købte sig bare en ny tørresnor og så blev der ikke snakket mere om det.

Og heraf kan man lære at det ikke er sikkert at ens mor skælder ud, bare fordi man har hugget hendes tørresnor.

C. Efter læsningen

Besvar spørgsmålene på dansk i kladdehæftet.

1. Hvordan så faren ud? (Se linjer 28–35)
2. Lav en tegneserie til historien, og skriv en kort tekst til hvert billede, gerne i talebobler.
3. Skriv en lille fortælling om dit bedste legetøj fra dengang du var barn.

rask: ikke syg
tilfreds: glad
fulderik: en fuld person
skråle: råbe, hyle

Novelle 2 – Et bord er et bord

A. Inden du læser

1. Skriv ordene op i dit kladdehæfte og del dem op i positive og negative ord.

vred – varm – kold – venlig – smil – bange – gøre ondt
– at le – at more sig – sørgeligt – slemt

2. Vælg mindst 3 af ordene i opgave 1. Brug dem til at skrive sætninger om mennesker.

Fx Manden levede en sørgelig tilværelse

B. Mens du læser

1. Find navneordene i teksten som har noget med et hjem at gøre. Skriv dem i dit kladdehæfte.

Et bord er et bord

af Peter Bichsel

Jeg vil fortælle om en gammel mand, om en mand, der ikke siger et ord mere, ser træt ud, er for træt til at smile og for træt til at være vred. Han bor i en lille by, i enden af gaden eller i nærheden af krydset. Det kan næsten ikke betale sig at beskrive ham, der er næsten ingenting, som adskiller ham fra andre.

- 5 Han har en grå hat, grå bukser, en grå jakke og om vinteren den lange, grå frakke, og han har en tynd hals, hvis hud er tør og rynket, de hvide flipper er alt for vide til ham.

Han har sit værelse i husets øverste etage, måske har han været gift og haft børn, måske boede han tidligere i en anden by. Engang var han bestemt et barn, men det var på en tid, da børn var klædt på ligesom voksne. Sådan kan man se dem i bedstemors fotoalbum. I hans værelse er der to stole, et bord, et tæppe, en seng og et skab. På et lille bord står der et vækkeur, ved siden af ligger der gamle aviser og et fotoalbum, på væggen hænger der et spejl og et billede.

- 15 Den gamle mand gik en tur om morgenen og en tur om eftermiddagen, vekslede et par ord med sine naboer, og om aftenen sad han ved sit bord.

Det var aldrig anderledes, også om søndagen var det sådan. Og når manden sad ved bordet, hørte han vækkeuret tikke, altid vækkeuret tikke.

- 20 Så kom der engang en ganske særlig dag, en dag med sol, ikke for varm, ikke for kold, med fuglekvidren, med venlige mennesker, med børn, der legede – og det særlige ved den var, at manden pludselig syntes om det alt sammen. Han smilede.

”Nu vil alting blive anderledes,” tænkte han. Han knappede den øverste knap i skjorten op, fjedrede endda i knæene, mens han gik, og glædede sig.

- 25 Han drejede ind i sin gade, nikkede til børnene, gik hen til sit hus, op ad trapperne, tog nøglen frem af lommen og låste døren til sit værelse op.
Men i værelset var alting som sædvanlig, et bord, to stole, en seng. Og da han satte sig ned, hørte han igen urets tikken, og al hans glæde var forsvundet, fordi ingenting var blevet anderledes.
- 30 Og manden blev grebet af en voldsom vrede.
I spejlet så han sit ansigt blive rødt, så, hvordan han kneb øjnene sammen; så knyttede han sine hænder, rejste sig og slog dem i bordet, først kun et slag, så et til og så begyndte han at tromme i bordpladen og blev samtidig ved med at råbe:
- 35 "Det må blive anderledes, det må blive anderledes!"
Og han hørte ikke længere vækkeuret.
Så begyndte det at gøre ondt i hans hænder, hans stemme svigtede, han hørte vækkeuret igen, og ingenting blev anderledes.
"Altid det samme bord," sagde manden, "de samme stole, sengen, billedet.
- 40 Og bordet kalder jeg bord, billedet kalder jeg billede, sengen hedder seng og stolen kalder man en stol. Hvorfor egentlig det? Franskmændene kalder en seng "li", et bord "tabl", kalder billedet "tablo" og stolen "sjæs", og de forstår hinanden. Og kineserne forstår også hinanden."
"Hvorfor hedder sengen ikke billede," tænkte manden og smilede, så lo han,
- 45 lo indtil naboerne bankede i væggen og råbte "ro".
"Nu bliver det anderledes," råbte han, og fra nu af sagde han "billede" om sengen.
"Jeg er træt, jeg vil i billedet," sagde han, og om morgenen blev han tit liggende i billedet og spekulerede på, hvad han ville sige om stolen, og han
- 50 kaldte stolen "vækkeur".
Han stod altså op, klædte sig på, satte sig på vækkeuret og støttede armene mod bordet. Men bordet hed ikke længere bord, det hed tæppe. Om morgenen stod manden altså op af billedet, klædte sig på, satte sig ved tæppet på vækkeuret og spekulerede på, hvad han kunne sige hvad til.
- 55 Om sengen sagde han billede.
Om bordet sagde han tæppe.
- Manden morede sig, og han øvede sig hele dagen og lærte de nye ord. Nu skulle alting have et andet navn: han var ikke nogen mand længere, men en fod, og foden var en morgen og morgenen en mand.
- 60 Den gamle mand købte nogle blå stilhæfter og skrev dem fulde af de nye ord, og han havde meget travlt med det, og man så ham sjældent på gaden mere.
Så lærte han de nye navne for alting og glemte samtidig mere og mere de rigtige. Nu havde han et nyt sprog, som helt alene var hans.
- 65 Af og til drømte han ligefrem på det nye sprog, og så oversatte han de sange, han havde lært i skolen, til sit sprog og sang dem for sig selv.
Men snart blev oversættelsen vanskelig for ham, han havde næsten glemt sit gamle sprog, og han måtte slå de rigtige ord op i sine blå hæfter. Og han var

bange for at tale med folk. Han måtte tænke længe over, hvad folk kaldte
70 tingene.

Om hans billede sagde folk seng.
Om hans tæppe sagde folk bord.

Og det endte med, at manden kom til at le, når han hørte folk snakke. Han
kom til at le, når han hørte folk sige:

75 "Skal de også til fodboldkampen i morgen?" Eller når en sagde: "Nu har det
regnet to måneder i træk." Eller når en sagde: "Jeg har en onkel i Amerika."

Han kom til at le, fordi han ikke forstod et ord af det.

Men der er ikke nogen morsom historie. Den begyndte sørgeligt og ender
sørgeligt.

80 Den gamle mand i den grå frakke kunne ikke længere forstå folk, det var ikke
så slemt.

Det var meget værre, at de ikke længere kunne forstå ham.

Og derfor sagde han ingenting mere.

Han tav, talte kun med sig selv,

85 hilste ikke engang mere.

C. Efter læsningen

Skriv svarene i dit kladdehæfte

1. I teksten står der: "Det kan næsten ikke betale sig at beskrive ham"
(den gamle mand). Hvorfor kan det ikke betale sig at beskrive ham?
(Se linjer 1–6).
2. Vælg et afsnit i historien som viser hvordan den gamle mand
havde det. Skriv afsnittet ned.
3. Hvorfor blev den gamle mand pludselig så vred? (Se linjer 30–45).
4. Hvorfor lavede han legen med de nye ord? (Se linjer 35–45).
5. Hvad er sørgeligt ved slutningen af historien?
6. Hvilke af disse ord synes du beskriver den gamle mand bedst?

fattig – venlig – ensom – bange – dum – klog
– morsom – rig – heldig – uheldig

7. Kan historien hedde noget andet? Lav en ny titel.

Novelle 3 – Konfirmationen

A. Inden du læser

Skriv ordene i kassen i to lister. Den ene liste hedder konfirmation og den anden dåb

Nogle af ordene kan skrives begge steder. Find flere ord hvis du kan.

søndag – konfirmation – kirke – præst – konfirmander – barnedåb
 – restaurant – gæster – konfirmeres – Gud – døbe – fest – mad
 – gaver – fint tøj – gratulere – spænding – glæde sig

B. Mens du læser

Find den rigtige slutning til hver sætning.

Skriv sætningerne i kladdehæftet

1. Konfirmationer, barnedåb og vielser er	ikke konfirmeres
2. Alices konfirmationsfest skulle	ikke til min konfirmation
3. Alice ville	holdes på en restaurant
4. Alice kan ikke se	en livsform for nogle mennesker
5. Alice smed sig på sengen	Den klæ'r dig virkelig
6. Jeg glæder mig	hvorfor mennesker lader sig konfirmere
7. Nu skal du træde	ind i de voksnes rækker
8. Sikke en nydelig kjole	og borede hovedet ned i puden

Konfirmationen

af Charlotte Neubert

Det var søndag i april. Det var ikke nogen almindelig søndag. Det var den søndag. Alice og hendes forældre havde skændtes om hele det foregående år. Selve konfirmationen i kirken gik som sædvanligt: præsten, der spurgte, og konfirmanderne, der sagde deres to små ja'er. Alice havde svoret at skri-
 5 "nej", lige op i hovedet på præsten i stedet for "ja", men da det blev hende og Pias tur, blev hun usikker. Det var jo ikke præstens skyld. Konfirmationer, **barnedåb** og **vielser** er en livsform for nogle mennesker.

Alices konfirmationsfest skulle holdes på en restaurant "Kik Ind". Der var indbudt 34 mennesker.

barnedåb: når et barn bliver døbt og får et navn
en vielse: et bryllup

10 Alice ville ikke konfirmeres. Hun havde tænkt meget over det og var fast besluttet.

"Jeg tror ikke på Gud" sagde hun til sin veninde Bente tre uger før indmeldelsen til præsten "Og hvis jeg selv havde kunnet bestemme, ville jeg heller ikke have været døbt."

15 "Jamen, Alice", sagde Bente, "din mor og far får da et hjertestop, hvis du sætter dig imod."

"Det kan du **sagtens** sige. Din mor og far synes ikke, du skal konfirmeres. Du må selv bestemme."

20 "Jeg kan ikke se, hvorfor mennesker lader sig konfirmere. Det er de allerfæreste, der virkelig tror på Gud. De fleste mennesker gør det uden at tænke over det" sagde Alice vredt. Da Alice kom hjem, var hun **gal** og **opsat på** at fortælle forældrene om sin beslutning.

"Jeg vil ikke konfirmeres" **mumlede** hun, da familien var samlet efter aftensmaden.

25 "Nå?" Far sad bøjet over avisen og hørte slet ikke efter. Mor sad meget fordybet over en strikkeopskrift, der ikke passede. "Jeg nægter altså at gå i den kirke for at blive konfirmeret" Alice prøvede igen men meget højere.

"Hvad er det dog, du siger?" Far løftede hovedet fra avisen.

"Jeg vil bare ikke gå til præst", sagde Alice lidt **tøvende**.

30 "Og hvem har så puttet det i hovedet på dig?" Far var blevet vred.

"Det er der sgu da ikke nogen, der har" råbte Alice.

"Jamen, Alice." Mor lagde strikketøjet fra sig. "Her har vi altid passet på dig, givet dig mad og tøj og lommepenge og opdraget dig godt. Hvordan kan det være, du pludselig finder på sådan noget? Alle dine søskende har da aldrig ..."

35 "Det er sikkert hende Bente, du er sammen med, der finder på sådan noget" brød far ind.

"Det her har ikke en skid med Bente at gøre." Alice begyndte at **tude**. "I er de mest **åndssvage** forældre, jeg kender" skreg hun, løb ind på sit værelse og låste døren. Hun smed sig på sengen og borede hovedet ned i puden.

40 "Jeg er snart 14 år og skal starte i 8.klasse efter sommerferien" tænkte Alice, mens tårene løb ned ad kinderne på hende og lavede pletter på puden. Udenfor kunne hun høre moren hulke og snøfte, og hun vidste, at faren var gået ned i kælderens. Hver gang han blev sur, gik han derned, satte sig i én af de gamle lænestole og kiggede ud i luften et par timer. Når han kom op igen, lød han,
45 som om ingenting var **hændt**.

"Hvorfor bliver jeg ikke bare konfirmeret uden vrøvl?" Alice var holdt op med at græde. Hun rejste sig op på albuen og støttede hovedet i hånden. "Ingen af mine søskende har gjort modstand. Hvorfor vil jeg absolut ikke?" Alice kunne ikke give sig selv et **fornuftigt** svar. Hun satte sig op i sengen og krammede
50 sin gule teddy-bamse ind til sig.

"Jeg glæder mig ikke til min konfirmation. Ikke engang gaverne kan gøre mig længselsfuld. Jeg ved bare, at jeg ikke vil."

sagtens: let
gal: vred
opsat på: er ivrig efter
mumle: hviske, sige
noget lavt
tøvende: usikker
åndssvag: dum
tude: græde
hændt: sket
fornuftigt: klogt

55 "Åh goddag alle sammen. Og rigtig hjertelig tillykke Alice." Gæsterne var begyndt at komme. I fine pressede **habitter** og flotte kjoler.

"Nå Alice. Du har vel været ude af dig selv af spænding hva? Det er vel nok en stor dag for dig."

"Sikke en nydelig kjole. Den klæ'r dig virkelig!"

60 Alice smilede og takkede og bød velkommen. Hun svarede sødt og venligt på alle spørgsmålene og modtog med smil en vældig masse gaver. Men inderst inde følte hun sig dum. Med opsat hår, bruncreme i ansigtet, sort om øjnene, mors guldkors om halsen, den lange hvide kjole, de høje hvide sko, der gjorde kjolen lidt for kort, og den falske **fornøjelighed**.

65 "Åh, goddag Alice, min egen engel." Farmor kom hen imod hende. "Må jeg **gratulere!**"

Farmors ordvalg gav Alice **kvalme**.

"Hvor ser du sød ud i den kjole" pludrede farmor videre. "Hvor er jeg dog heldig endnu at have en lille pige, der i dag skal træde ind i de voksnes rækker."

"Åh, hold kæft" mumlede Alice.

70 "Er du ikke lykkelig mit barn?" Farmor kiggede op på hende med sine små forventningsfulde øjne.

"Jeg ville være mere lykkelig, hvis du klappede i," tænkte Alice, men sagde i stedet: "Måske"

C. Efter læsningen

Skriv svarene i dit kladdehæfte.

1. Hvorfor havde Alice og hendes forældre skændtes hele sidste år? (Se linjer 1–12).
2. Hvor troede Alices far at hun havde fået ideen til ikke at konfirmeres fra? (Se linjer 30–37).
3. Hvad sagde Alices mor om hendes søskende? (Se linjer 32–37).
4. Hvad trøstede Alice sig med da hun lå oppe i sengen og var ked af det? (Se linjer 45–50).
5. Fortæl hvordan Alice så ud til festen? (Se linjer 58–63).
6. Hvordan irriterede farmoren Alice? (Se linjer 64–69).
7. Hvad kunne Alice tænke sig at sige til farmor, og hvorfor sagde hun det ikke? (Se linjer 70–74).
8. Hvorfor blev Alice konfirmeret?

B. Lav en samtale sammen med din sidemand.

Det skal være en samtale mellem Alice og Bente dagen efter konfirmationen. Bente spørger fx om festen, gæsterne, maden og gaverne og andet I finder på.

en **habit**: et jakkesæt
fornøjelighed: glæde
gratulere: sige tillykke
kvalme: skulle kaste op
klappe i: holde kæft

- Bubber. *Bange for mørket/Emma 11 år bliver mørke rød*. Verdens farligste bog af Bubber. 2005. Politikens Forlag A/S
- Bubber. *Bange for mørket/Frederik på 10 år er bange for at gå i kælderen*. Verdens farligste bog af Bubber. 2005. Politikens Forlag A/S
- Charlotte Neubert. *Konfirmationen af Charlotte Neubert – seinni hluti*. Gry og andre noveller. 1981. Gyldendal.dk
- Hörður Bergmann. *Vores boliger*. Lad os nu se. 1978. Námsgagnastofnun
- Ida Toldbod og Tove Krebs Lange. *X – rimer på heks*. 2005. Politikens børnebøger/Politikens puslerier. Politikens Forlag A/S
- Ida Toldbod og Tove Krebs Lange. *Fantasiens drager*. 2005. Politikens børnebøger/Politikens puslerier. Politikens Forlag A/S
- Ida Toldbod og Tove Krebs Lange. *Største bobbel*. 2005. Politikens børnebøger/Politikens puslerier. Politikens Forlag A/S
- Ida Toldbod og Tove Krebs Lange. *Kolde rutebaner*. 2005. Politikens børnebøger/Politikens puslerier. Politikens Forlag A/S
- Ida Toldbod og Tove Krebs Lange. *De danser sig til magt*. 2005. Politikens børnebøger/Politikens puslerier. Politikens Forlag A/S
- Kim Fupz Aakeson *Den legetojsløse stakkel*. Læs for Livet 1. 1998. Dansk lærerforeningen
- Kim Møller Hansen *Mysteriet um nærkontakt med ufoer*. Gyldendal Dk. Sótt í Børneavisen
- Kim Møller Hansen *Da Jesper mødte en ufo*. Sótt í Børneavisen
- Peter Bichel. *Et bord er et bord*. Børnehistorier. 2001. Gyldendal Dk
- Stina Andersen og Håkan Östlund (Retigeret) Oversat af Ilse M. Haugaard. *Naomi har 13 søskende Følelser* 1994 Forlaget Bonnier Carlsen.

Børn og unge drikker for meget sodavand Børneavisen. 27. júní 2003.

Fingeren. Børneavisen. 23. janúar 1999.

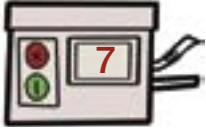
Gode klassekammerater betyder mest. Børneavisen. 27. júní 2003.

Har du oplevet noget mystisk? Børneavisen. 16. ágúst 2002.

Keder du dig? Børneavisen. 28. júní 2002.

Spøgelser Børneavisen. 16. ágúst 2002.

Vi er venner for livet. Børneavisen. 25. januar 2002.

Er merki um að textanum fylgi samtalsæfingar til ljósritunar í kennsluleiðbeiningum með bókinni á vef Námsgagnastofnunar www.nams.is.

Talæfingar.

Ritunaræfingar.

Tænk er námsefni í dönsku fyrir unglingastig grunnskóla. Í bókinni eru kaflar sem fjalla um líkamann, fjölskylduna, heimilið, ferminguna, frístundir, dularfull fyrirbæri og smásögur.

Grunnbókinni fylgja hlustunaræfingar á tveimur geisladiskum og tvær vinnubækur: *Tænk* vinnubók A og *Tænk* vinnubók B.

Kennsluleiðbeiningar með samtalsæfingum til ljósritunar og útskrift af hlustunaræfingum eru á vef Námsgagnastofnunar www.nams.is

Með bókinni er fáanleg hljóðbók.

Höfundar: Ásdís Lovísa Grétarsdóttir
og Erna Jessen
Teikningar: Pórey Mjallhvít Ómarsdóttir

Námsgagnastofnun
06967

